

Eesti Muuseumiühingu raport muuseumitöötajate palga ja tööõnne kohta

Küsimustikust

Eesti Muuseumiühing viis küsimustiku läbi 27.01.–17.02.2025.

Uuring tehti veebipõhise ankeetküsitlusena ning sellele vastas
335 muuseumitöötajat.

Uuringut toetab Statistikaameti **üldine statistika**
muuseumivaldkonna kohta ning **teabenõuetega** välja küsitud
koondandmed muuseumitöötajate palgaandmete kohta üle
Eesti.

Eesmärk oli ja on välja selgitada:

- kui paljude muuseumitöötajate **palgatase** on **kõrgem/võrdne/madalam** kui kõrgharidusega kultuuritöötaja miinimum
- kas ja millisel määral on muuseumitöötajal võimalik oma **palgatingimusi läbi rääkida**;
- millal muuseumitöötajate palk **viimati tõusis**
- milline on muuseumitöötajate **palgatase erineva omandivormiga** muuseumides
- milliseid **tööõnne** toetavaid meetmeid muuseumides kasutatakse ning millest kõige enam puudust tuntakse
- millised on muuseumitöötajate **suurimad rõõmud** ja **murekohad** oma töös
- kas Eesti muuseumimaastik pakub spetsialistidele **arengu- ja karjäärivõimalusi**

... ning seeläbi vormida Eesti Muuseumiühingu **seisukohad** ja **sõnumid** muuseumitöötajate palga ja tööõnne teemal.

Üldist statistikat

Statistikaameti andmetel oli 2023. aasta seisuga Eestis 103 muuseumi 157 külastuskohaga, sh

60 riigile kuuluvat muuseumi

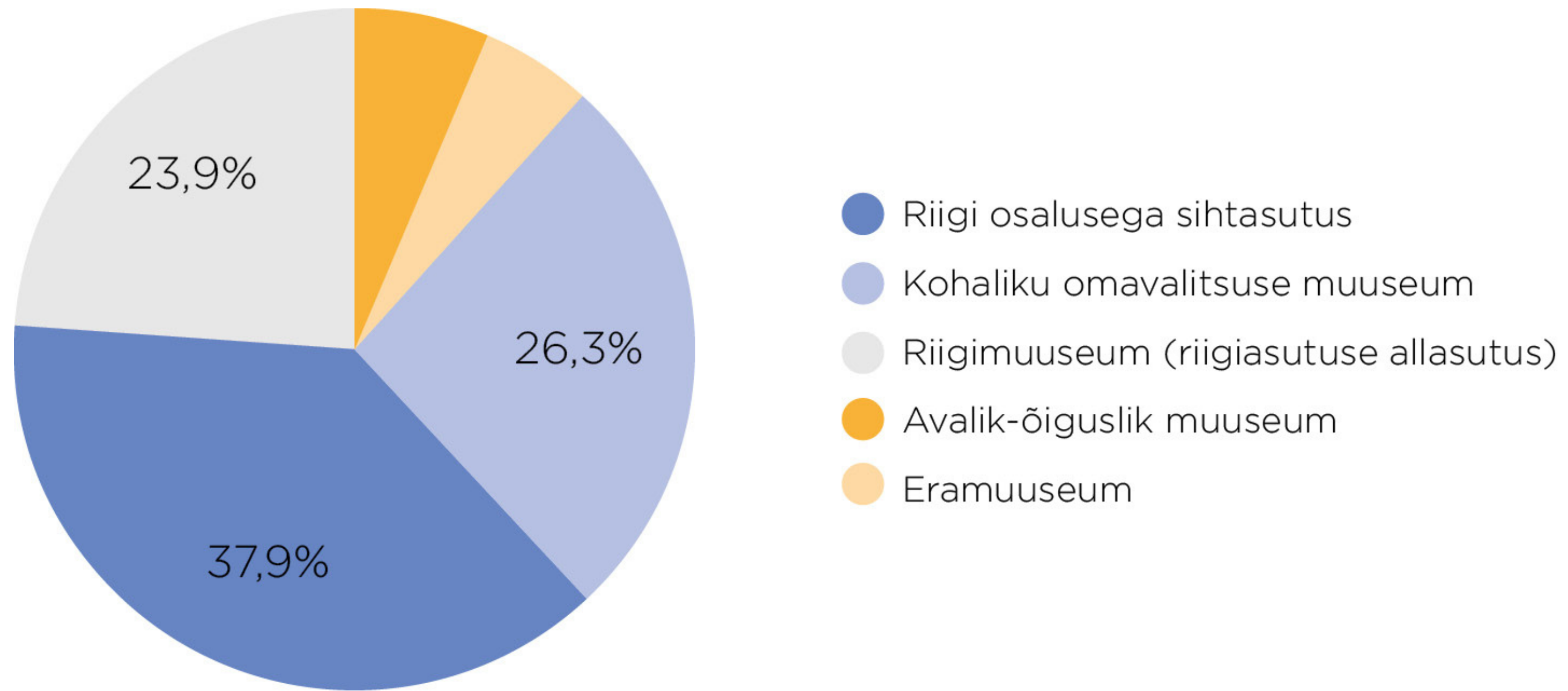
10 avalik-õiguslikule juriidilisele isikule kuuluvat muuseumi

67 kohalikule omavalitsusele kuuluvat muuseumi

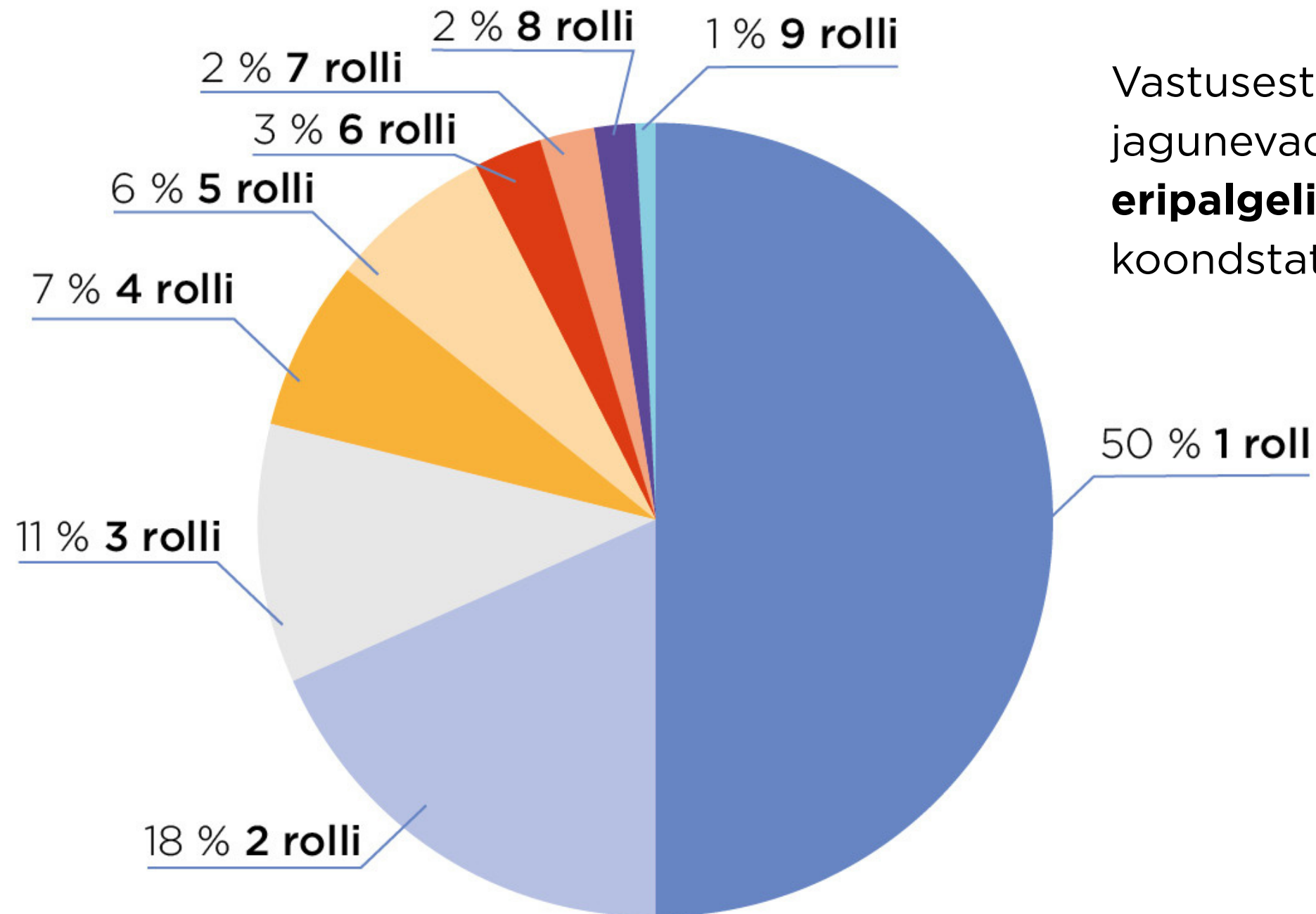
20 eramuuseumi.

Neist muuseumides töötas Statistikaameti andmetel **1437 muuseumitöötajat** (täistööajale taandatuna 1375 muuseumitöötajat). Seega vastas meie küsimustikule enam kui **23%** Eesti muuseumitöötajatest.

Vastanute jagunemine muuseumide omandivormi vahel

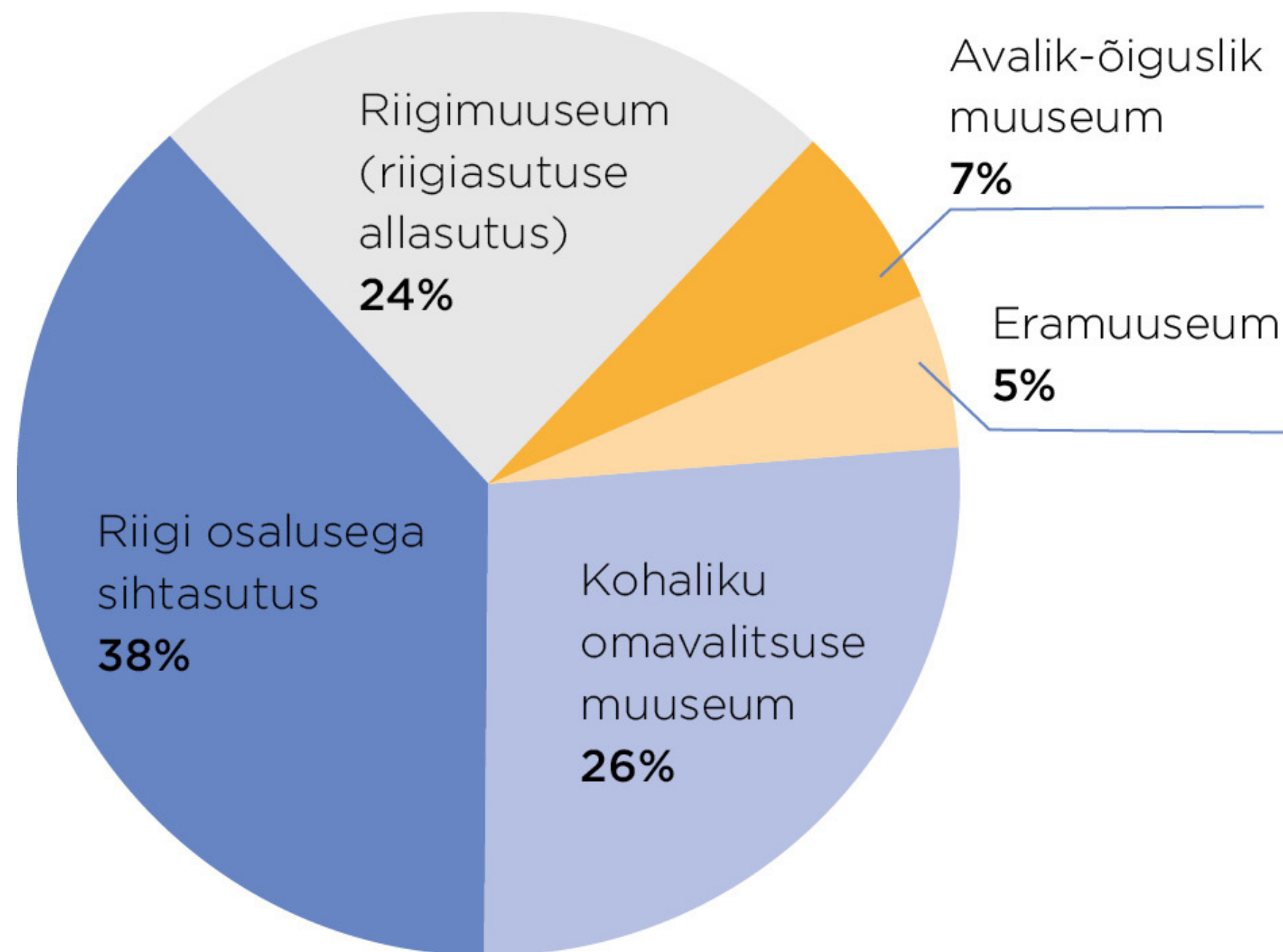

Vastanute jagunemine ametikohtade vahel

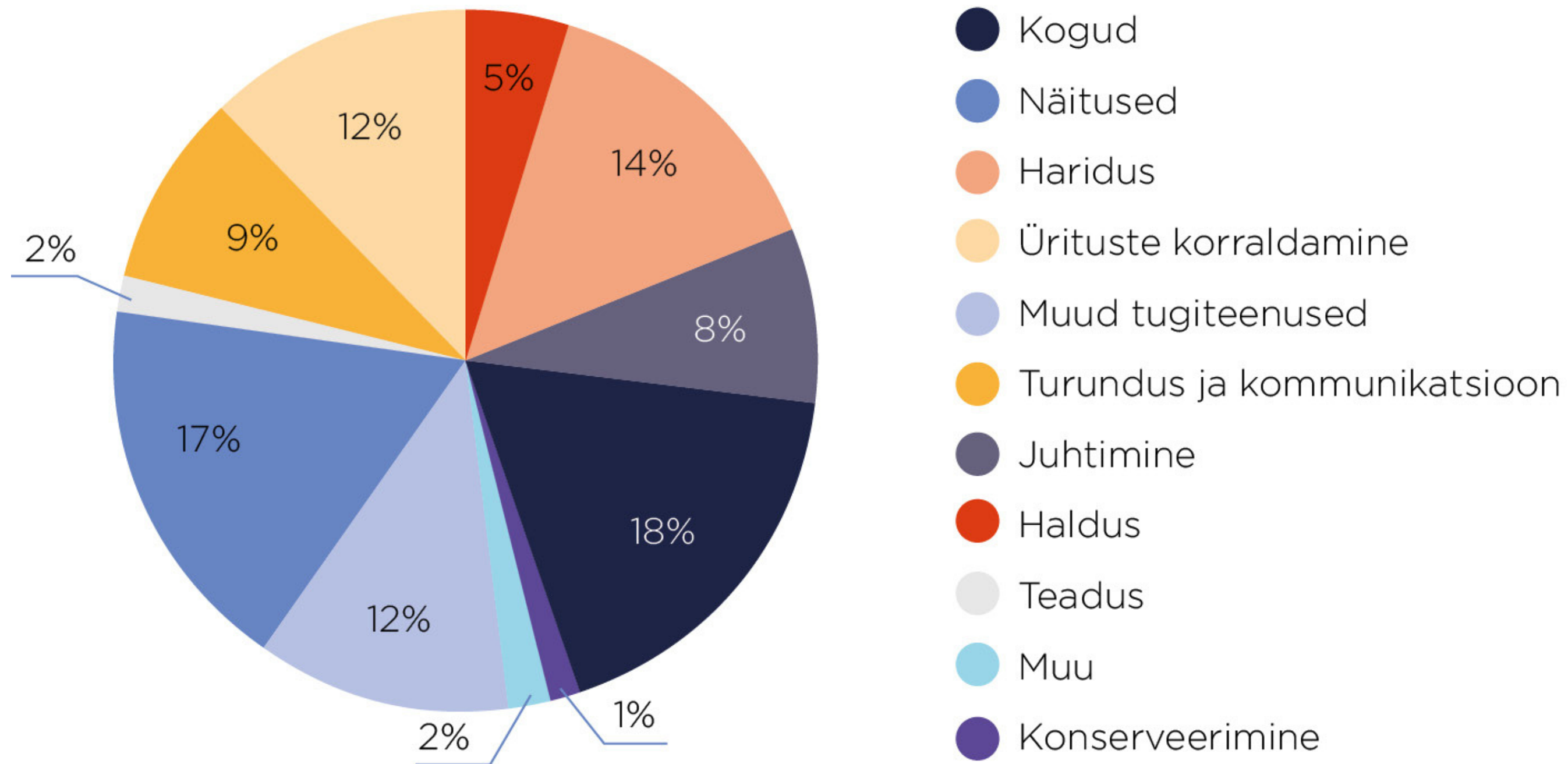
Vastusest selgus, et inimeste tööülesanded jagunevad nii **erinevate rollide** vahel nii **eripalgelistes kombinatsioonides**, et esiotsta head koondstatistikat kokku panna ei õnnestunud.

Kolm või enam rolli

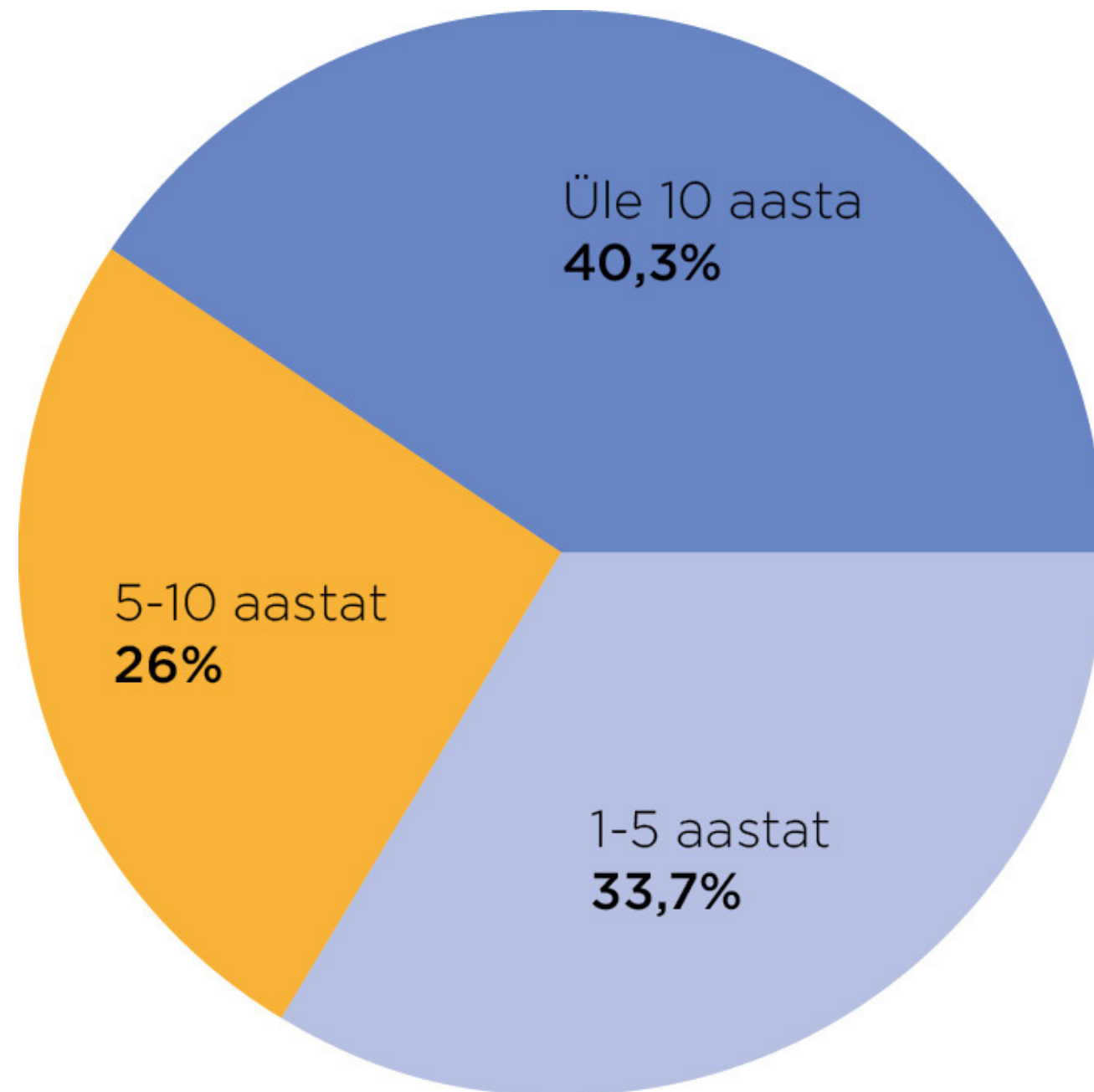

Kolme või enama rolliga vastanute jaotus muuseumide omandivormi lõikes

Vastanute rollijaotus muuseumides

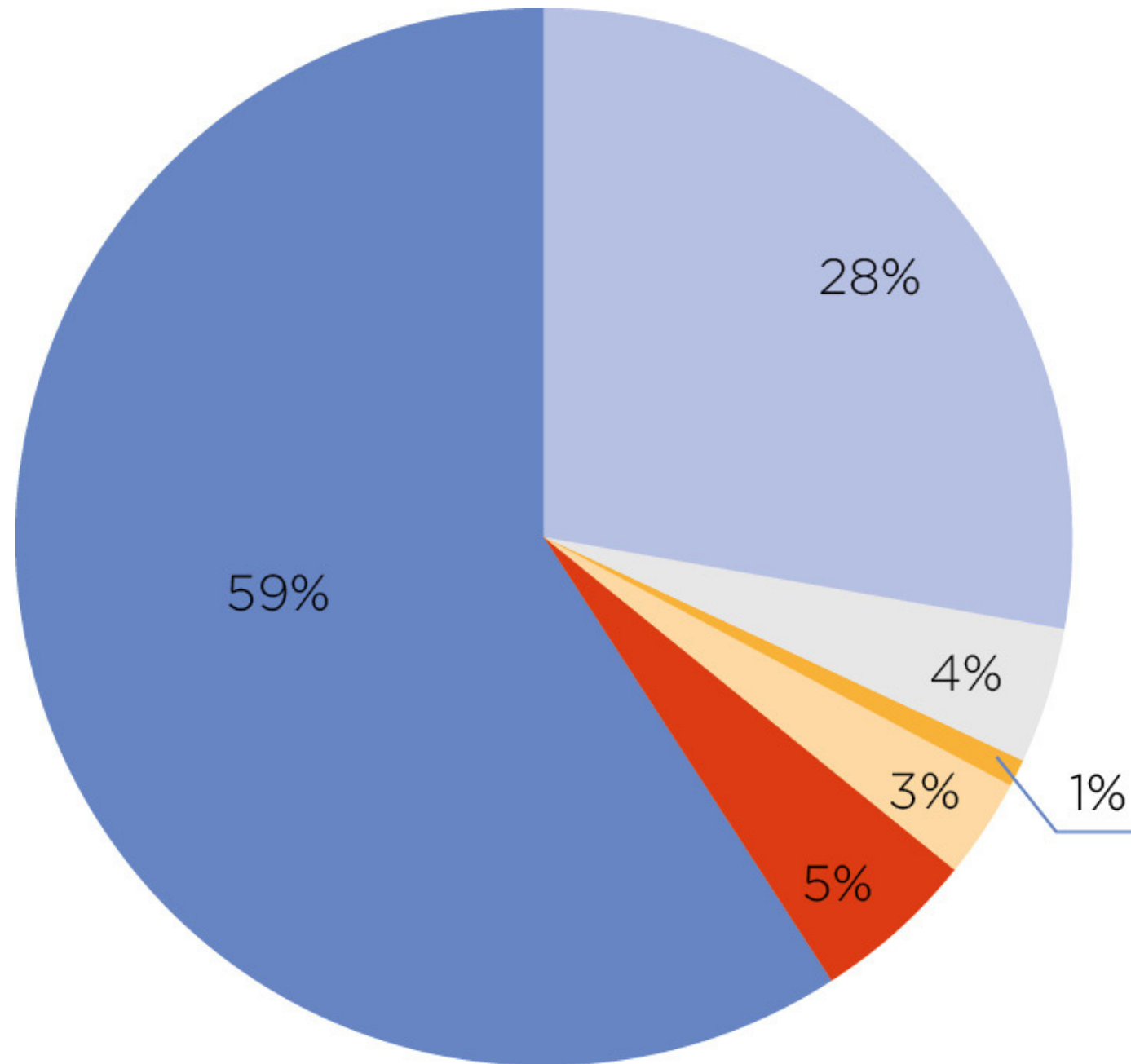
Vastanute tööstaaž muuseumis

Muuseumitöötaja on **teadmustöötaja**, kelle puhul võib pikaajaline kogemus olla väga suur eelis, teeb üle 10 aasta muuseumis töötanute suur osakaal rõõmu.

Kuna järgmiste küsimuste vastustes ilmneb omajagu muuseumitöötajate väsimust ja frustratsiooni, siis uurisime, kas muuseumides töötatud aastate arv toob kaasa väsimuse ja frustratsiooni suurenemise. Meie andmestik seda ei kinnita.

Vastanute haridustase

Täpsemalt jagunes vastanute haridustase nii:

Doktor (või sellega võrdsustatud haridus) – 14
Doktorant – 2

Magister (või sellega võrdsustatud haridus) –
196 vastanul, sh 2 teadusmagistrit

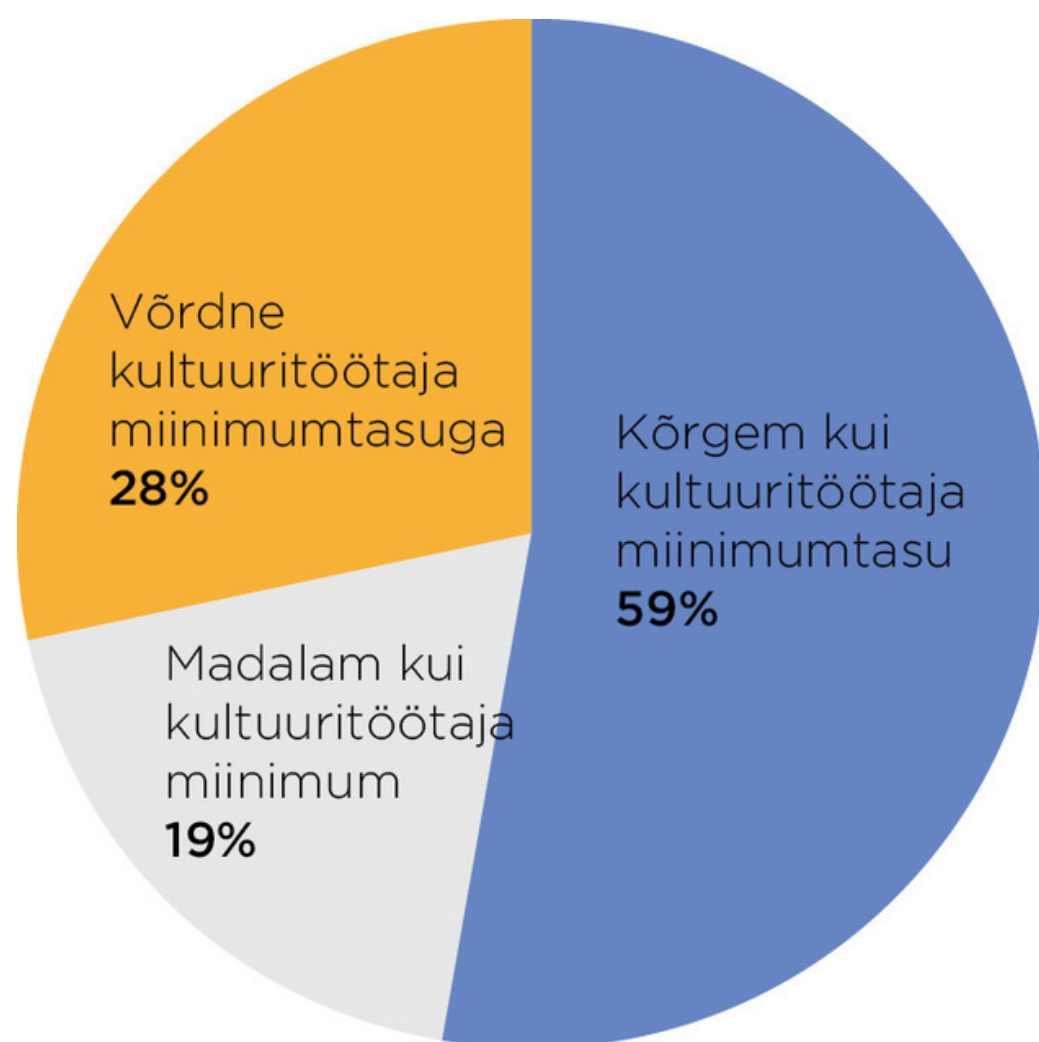
Bakalaureus (või sellega võrdsustatud haridus)
– 94

Keskharidus – 11 vastanul, sh ühel vastanul
bakalaureusekraad omandamisel

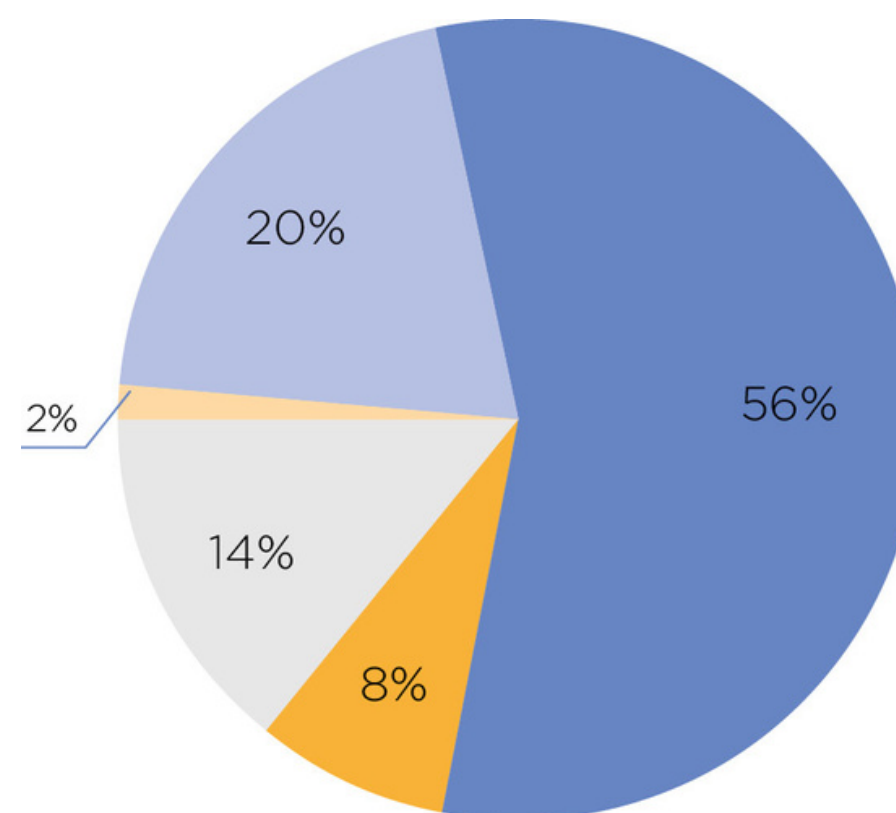
Kutsekeskharidus – 18

**92% küsimustikule
vastanutest on kõrgharidusega**

Muuseumitöötaja töötasu suurus võrreldes kultuuritöötaja miinimumtasuga

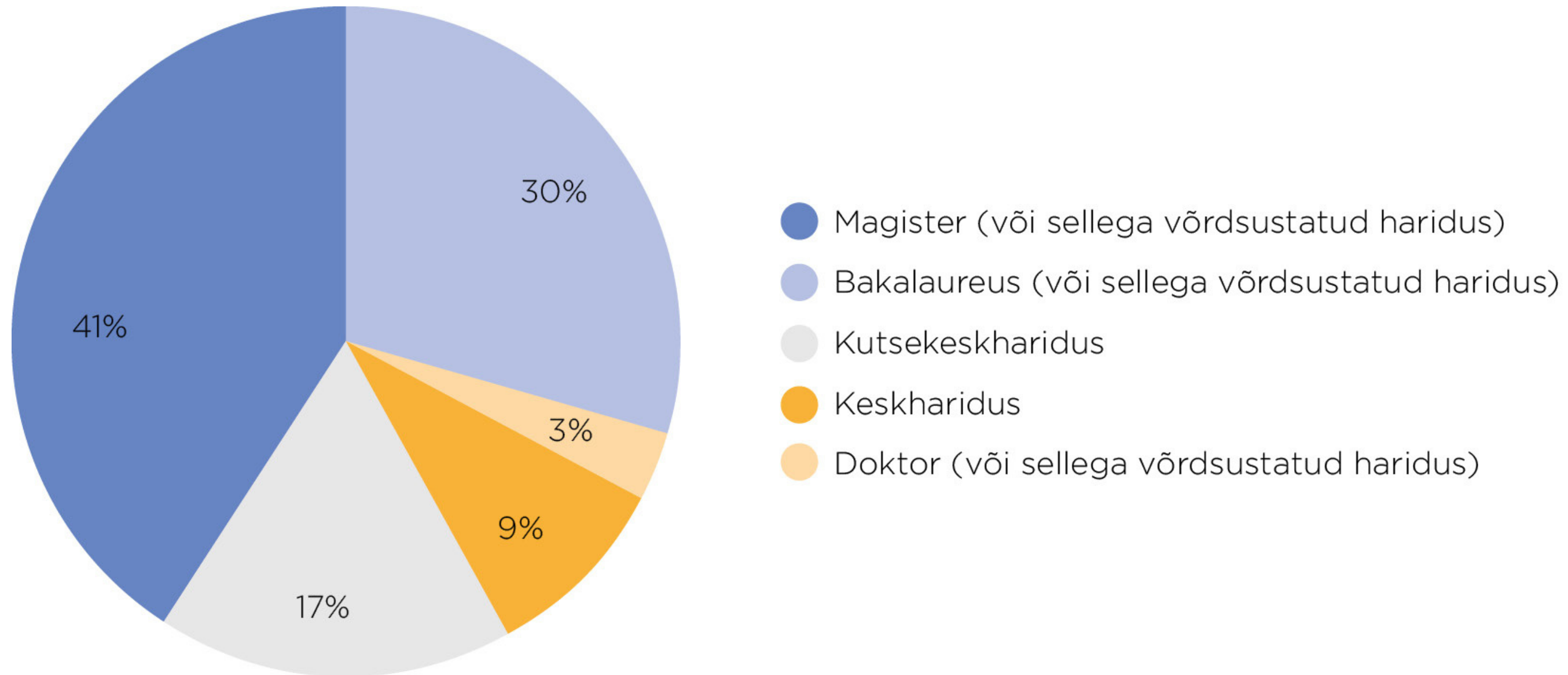
Kultuuritöötajate töötasu võrreldes kultuuritöötaja miinimumtasuga

Töötasu kultuuritöötaja miinimumtasust madalam, jaotus muuseumide omandivormi lõikes

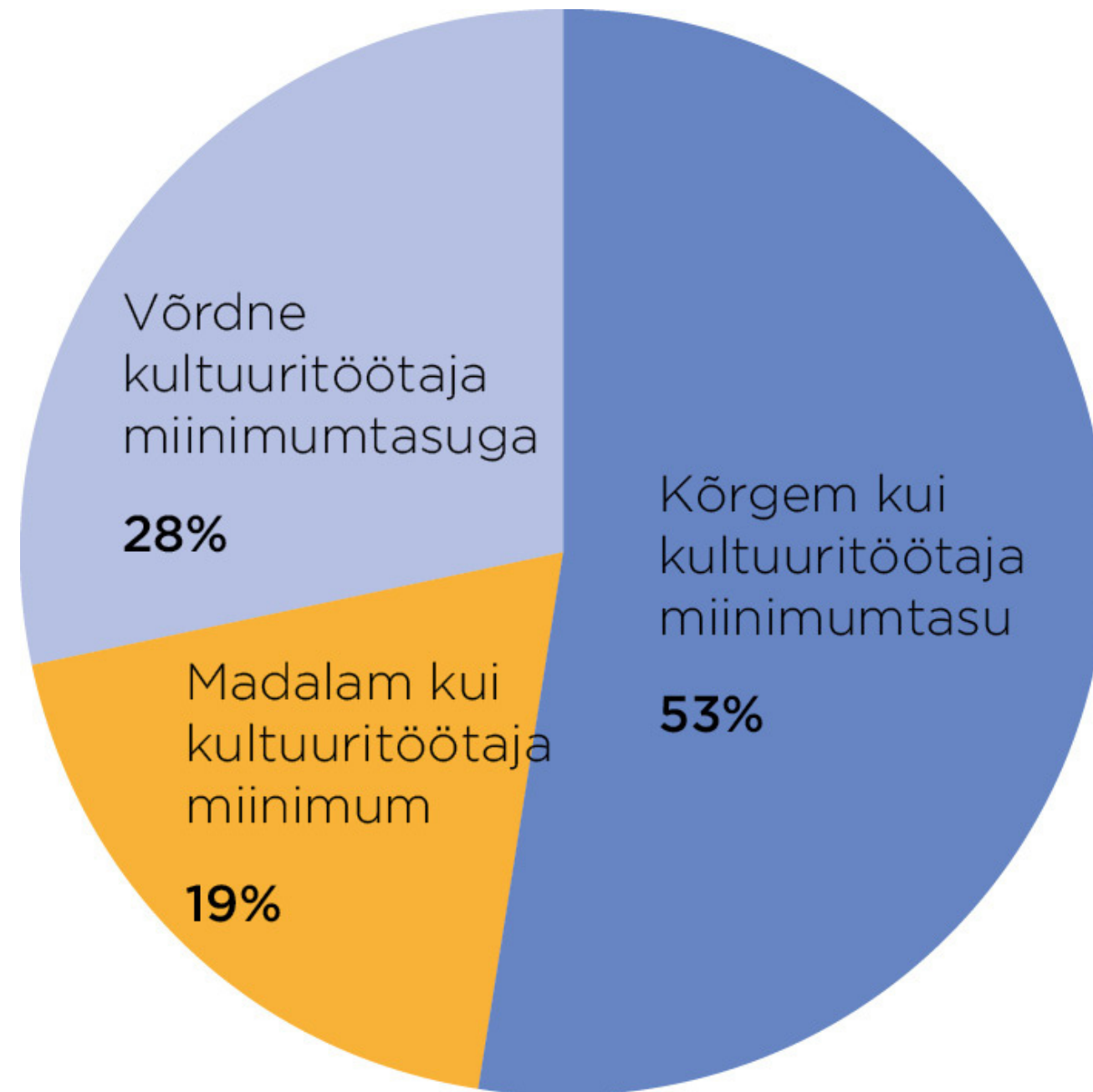
13% kõigi vastanute jaoks on töötasu kultuuritöötaja miinimumtasust otseselt sõltuv!

Palgatase ja haridus

Kultuuritöötaja miinimumtasust madalama töötasuga vastanute haridus

Palgatase ja juhtimiskomponent

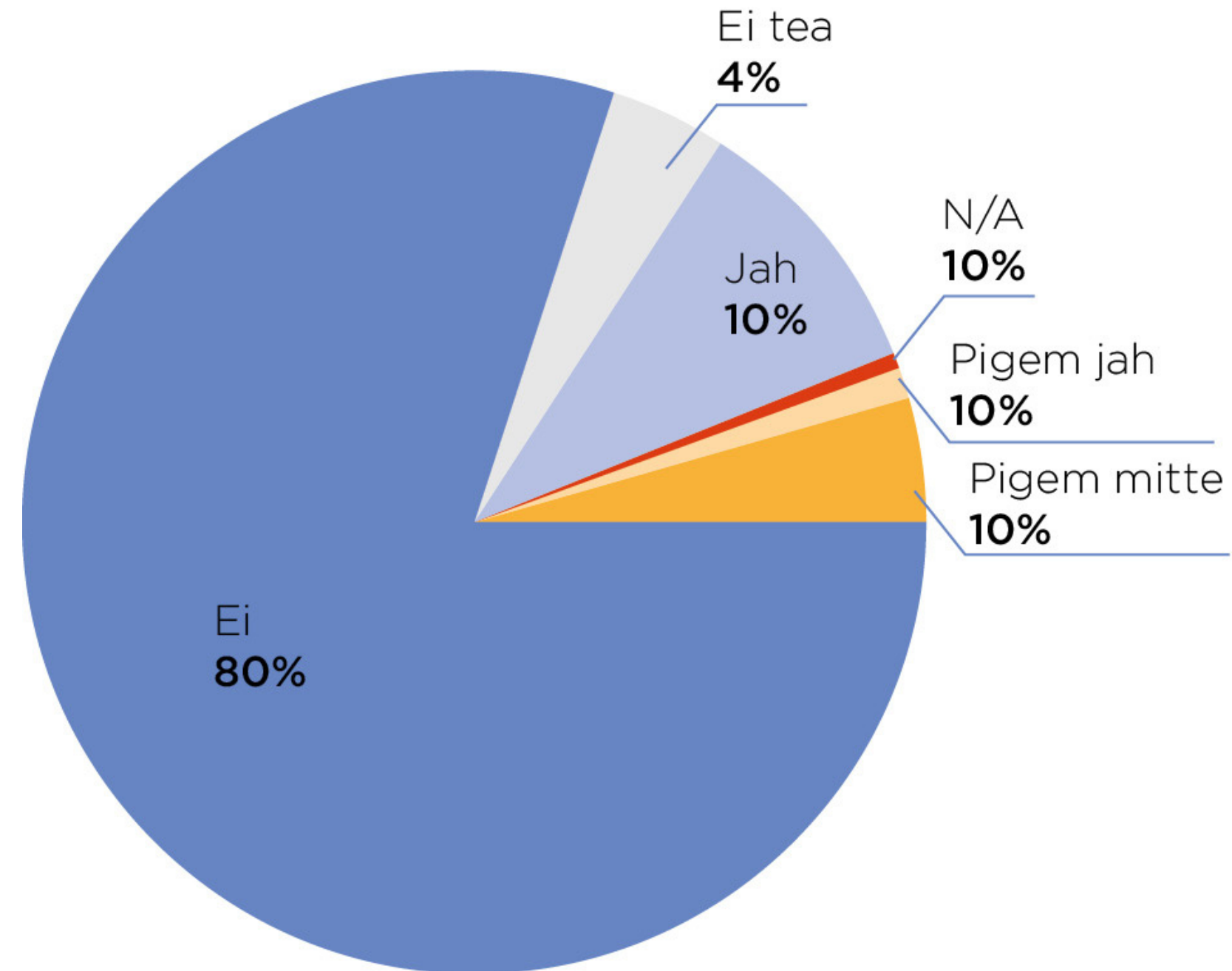

Uurisime ka, kuidas **juhtimiskomponent** muuseumitöötaja töötasu mõjutab.

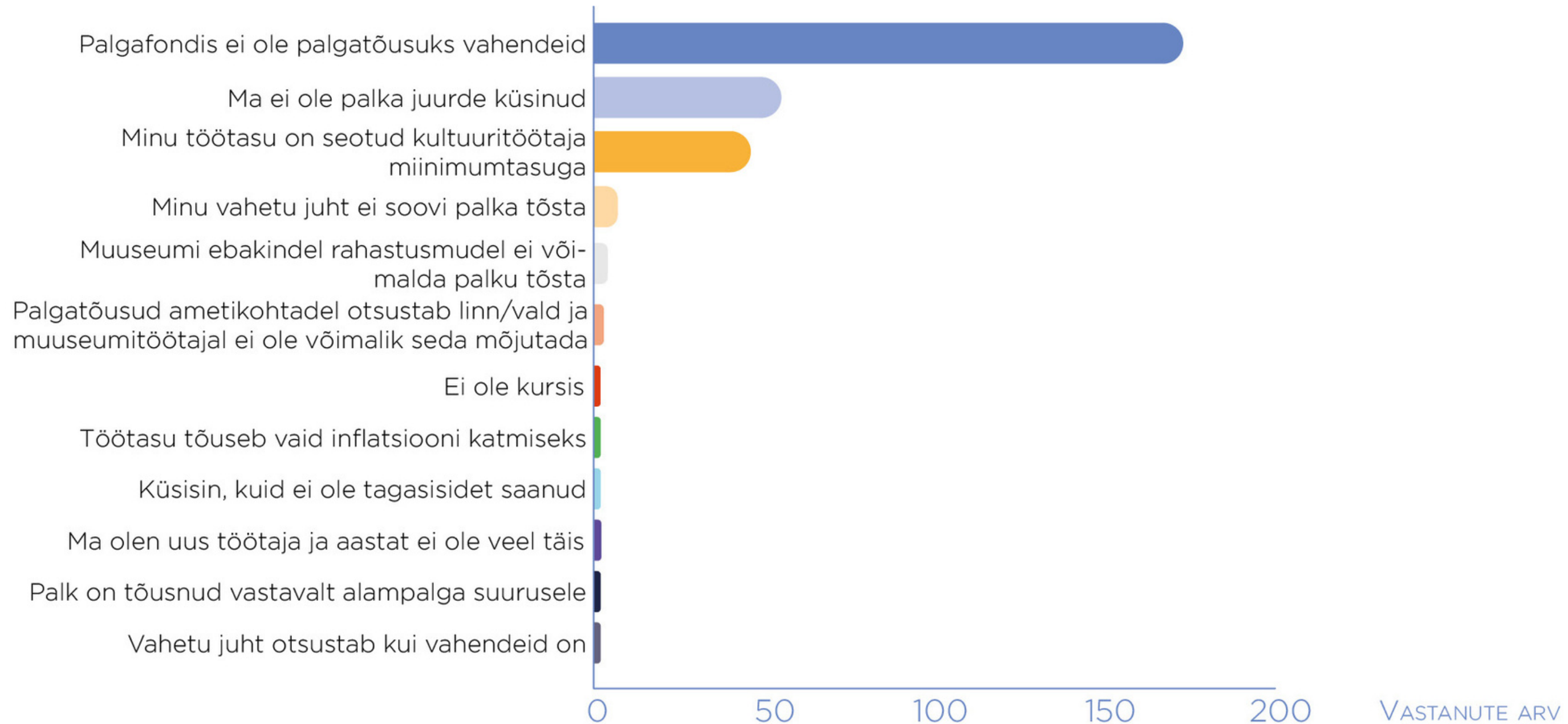
8%-l vastanutest (59 vastanut) on ühtlasi ka juhtimisülesanne.

Juhtimiskomponendiga muuseumitöötajate palgatase

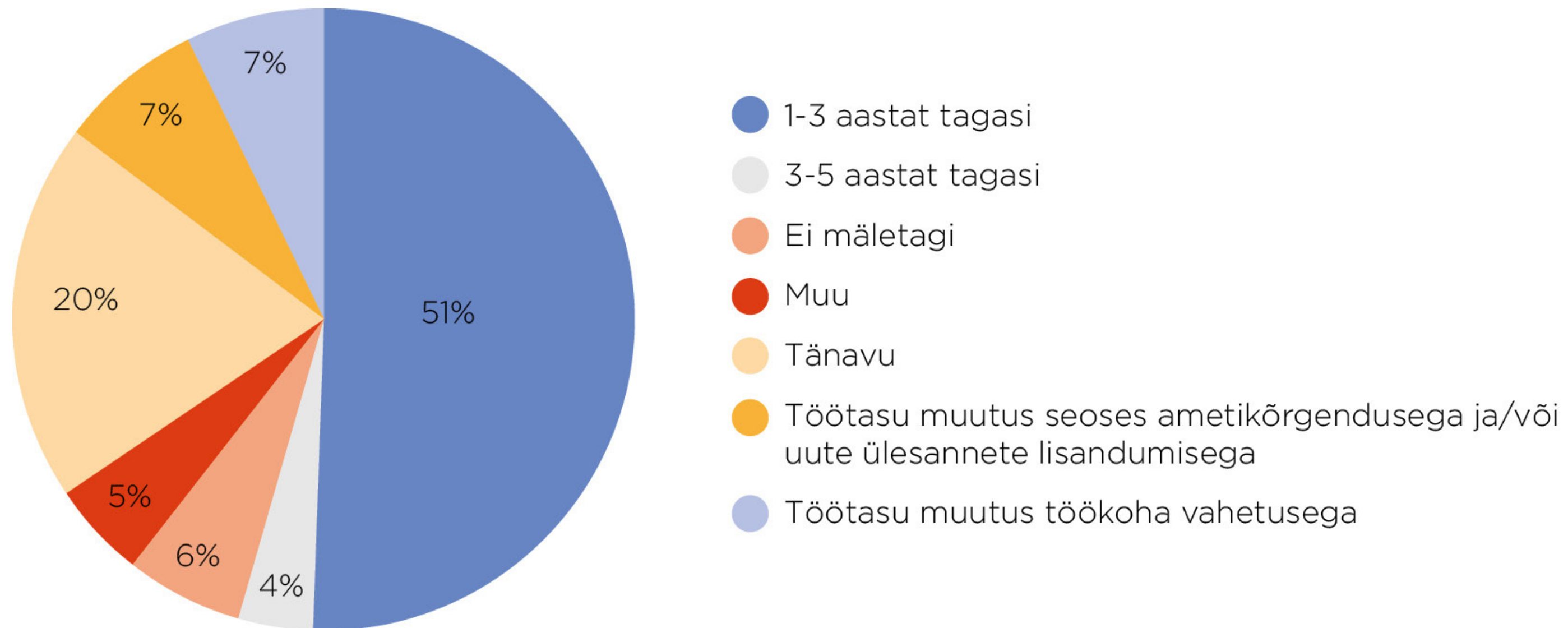
Kas muuseumitöötaja saab palgasummat läbi rääkida?

Miks ei ole muuseumitöötaja töötasu tõusnud?

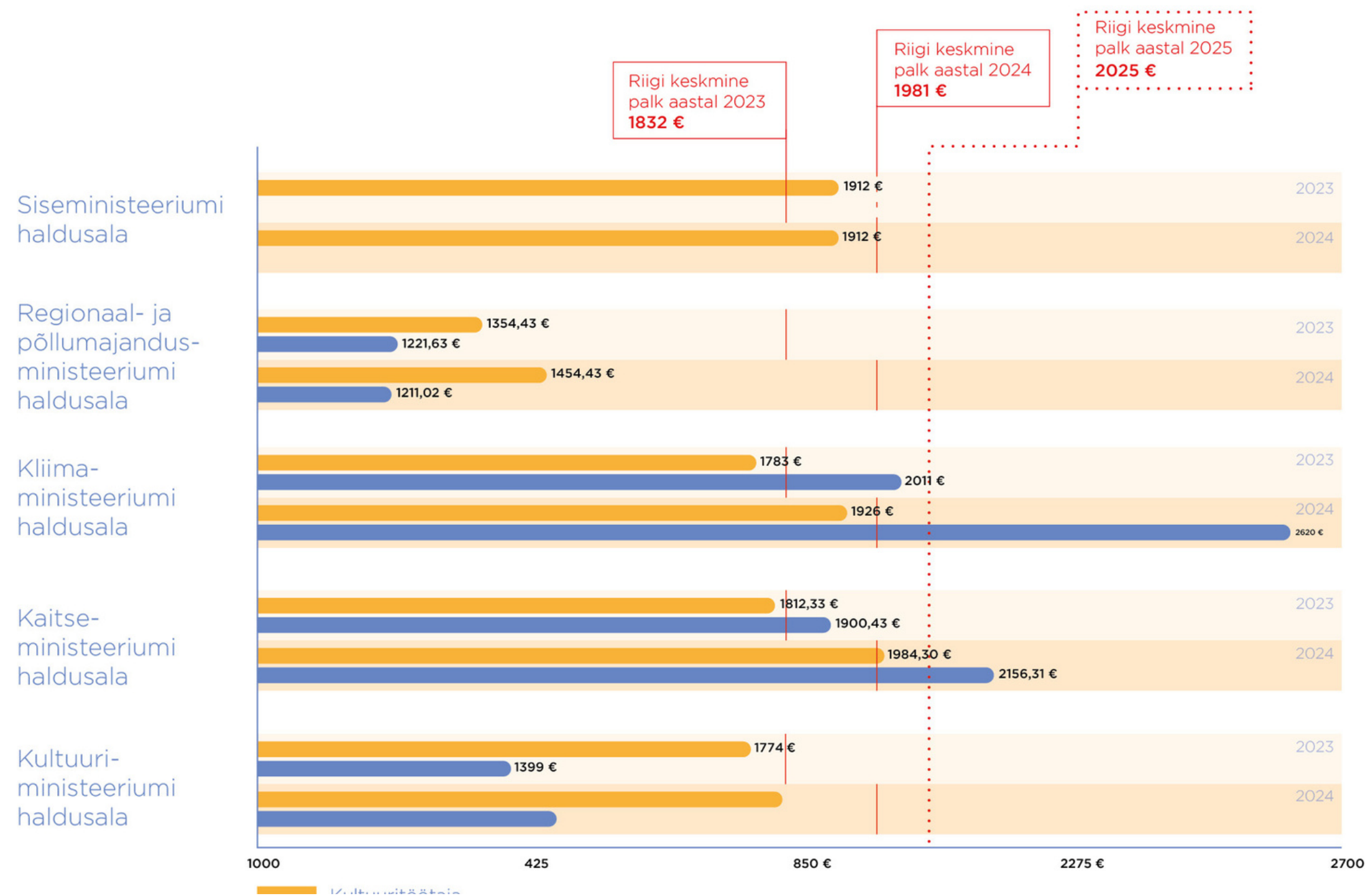

Millal muuseumitöötaja töötasu viimati tõusis?

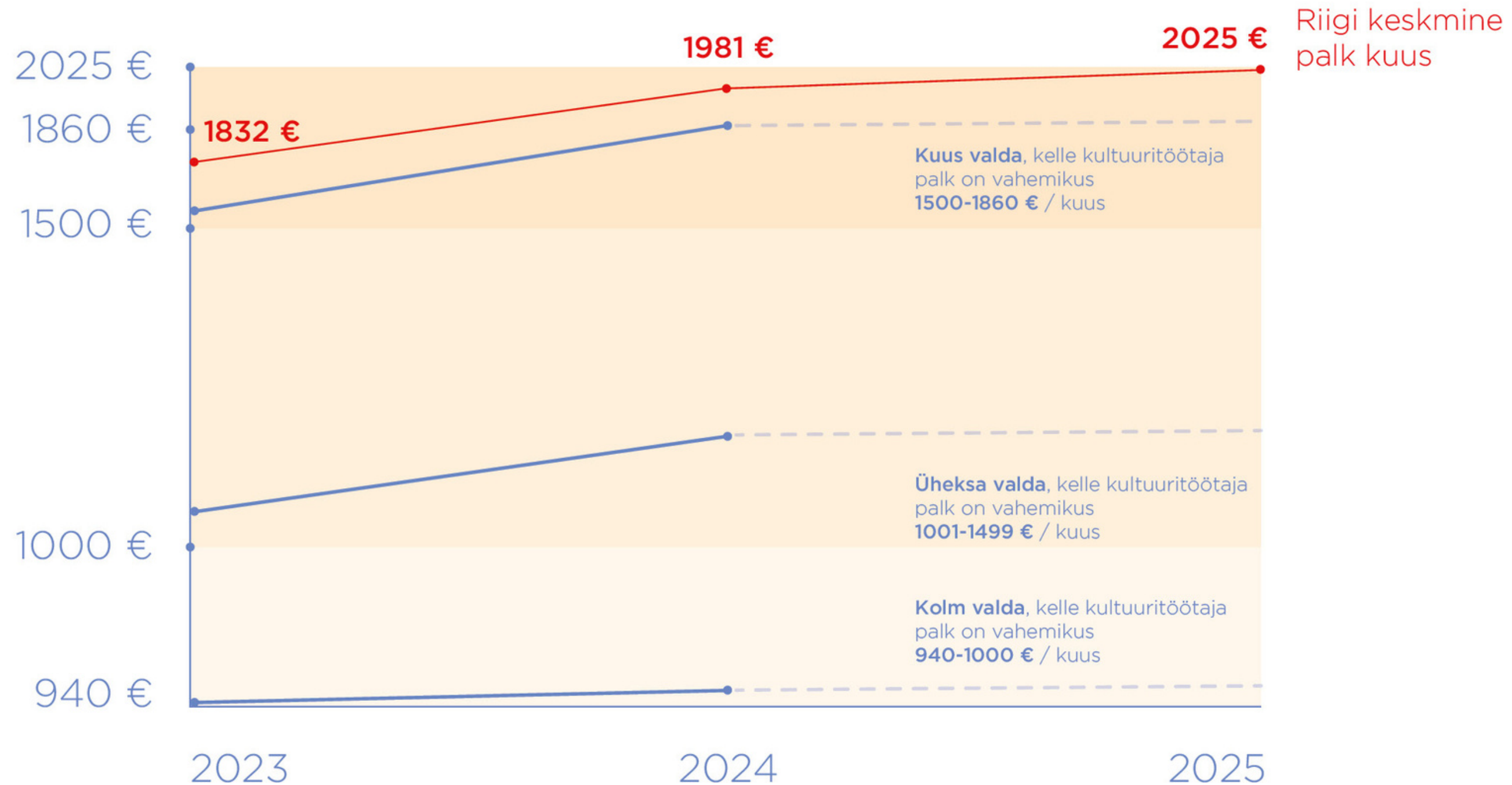
Muuseumitöötaja töötasu suurus võrreldes kultuuritöötaja miinimumtasuga

(riigi sihtasutused, riigiasutused, avalik-õiguslik asutused)

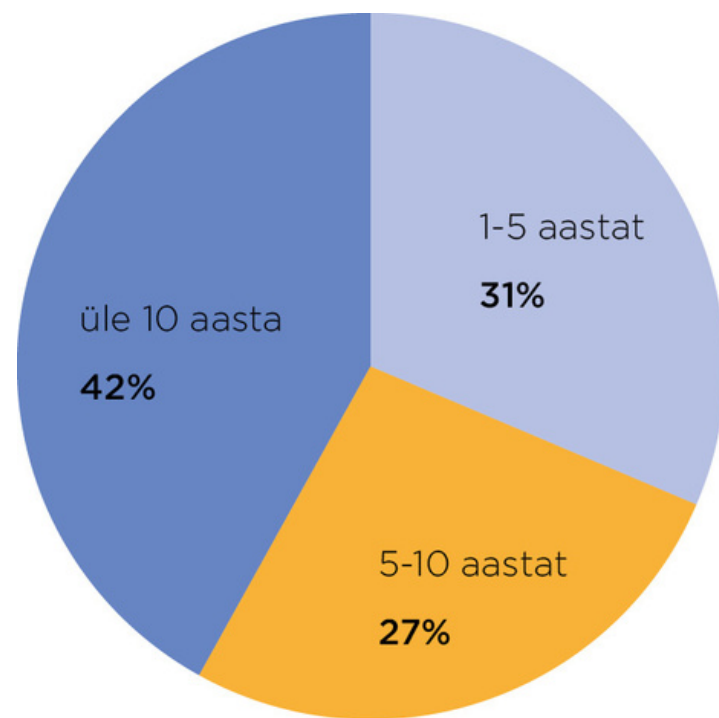

Muuseumitöötaja töötasu suurus võrreldes kultuuritöötaja miinimumtasuga

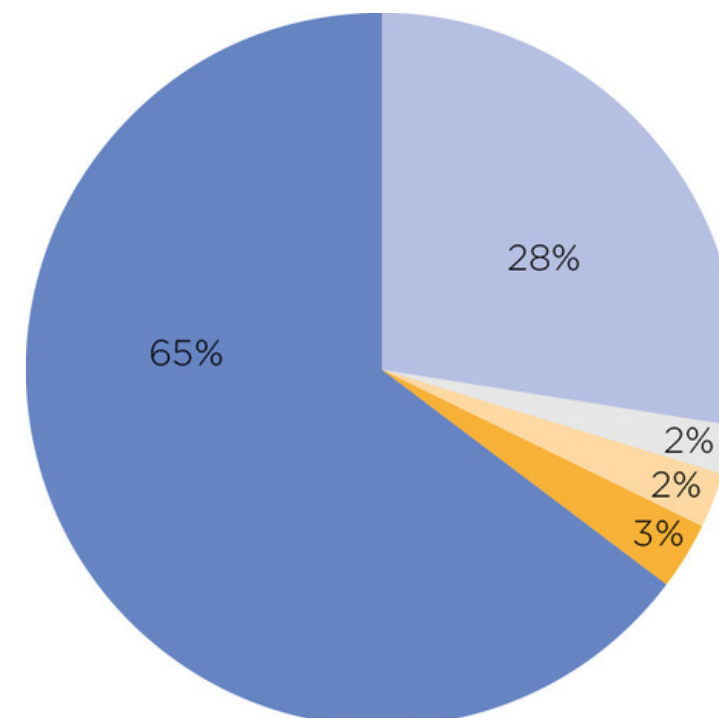
Kohaliku omavalitsuste muuseumi palgatasemed

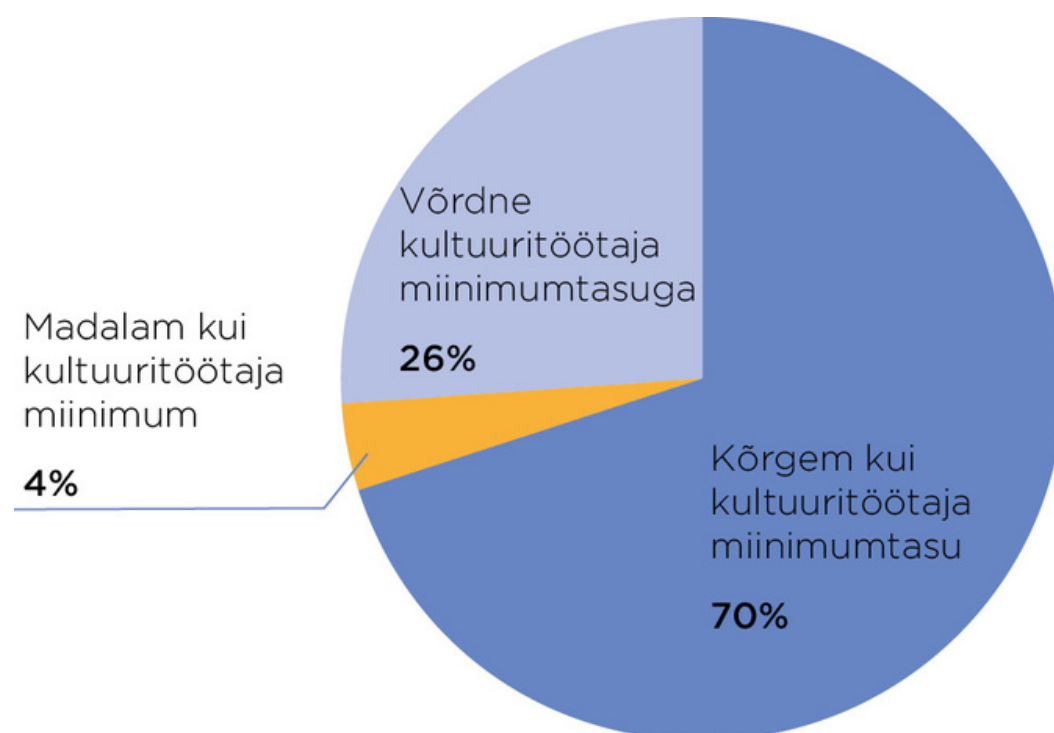
Riigi osalusega sihtasutus

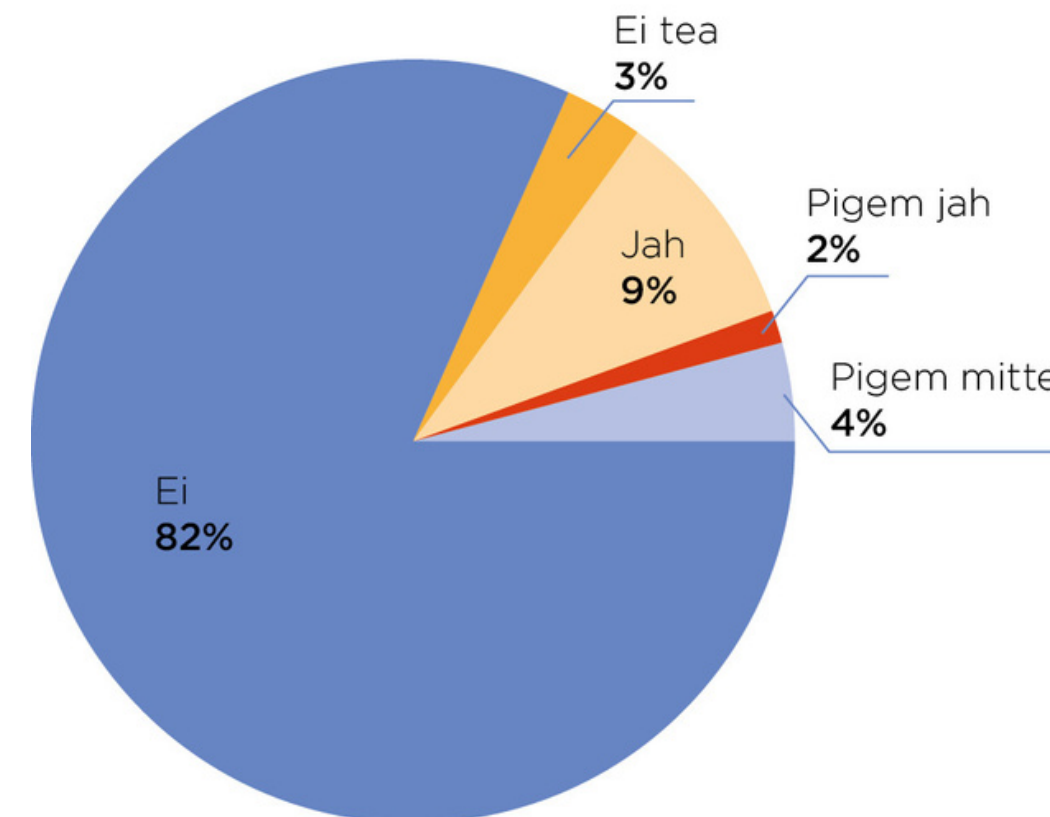
Riigi osalusega sihtasutustes töötavate vastanute muuseumis tööstaž

Riigi osalusega sihtasutustes töötavate muuseumitöötajate haridus

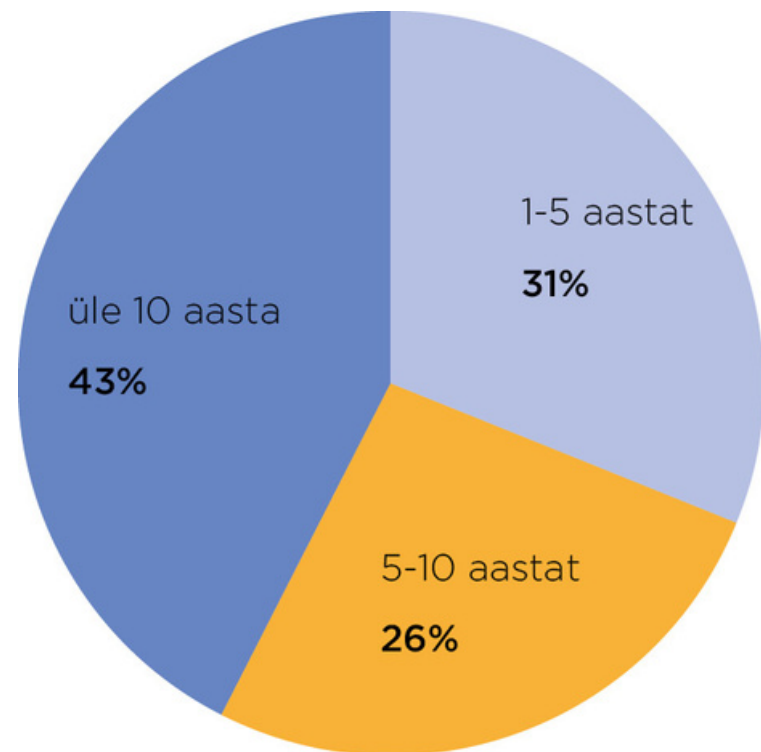

Riigi sihtasutuses töötavate vastanute palgatase võrreldes kultuuritöötajate miinimumtasuga

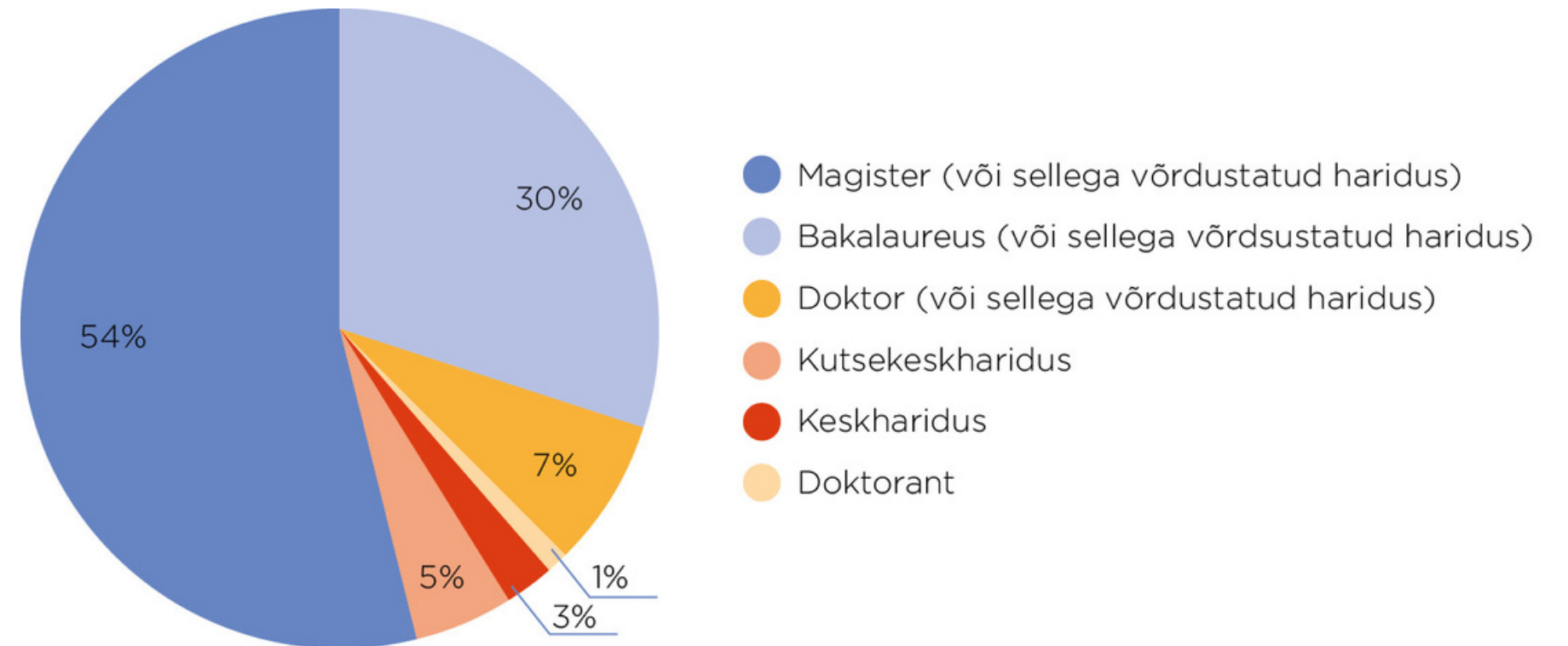

Palga läbiräägitavus riigi osalusega sihtasutuses

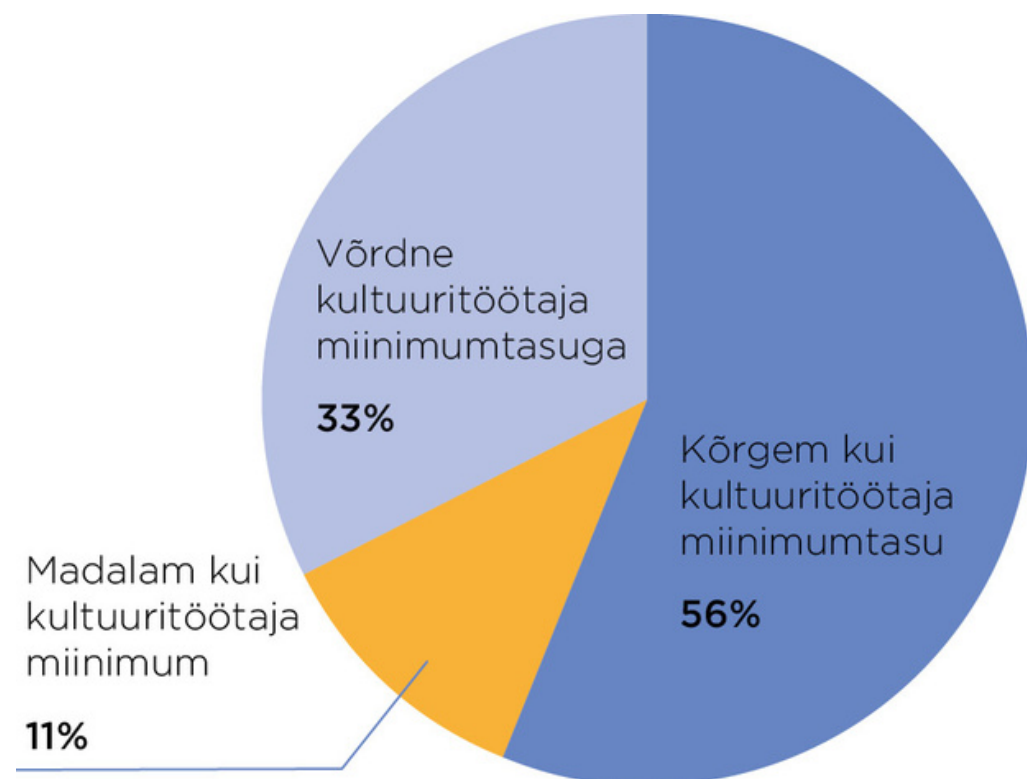
Riigimuuseum (riigiasutuse allasutus)

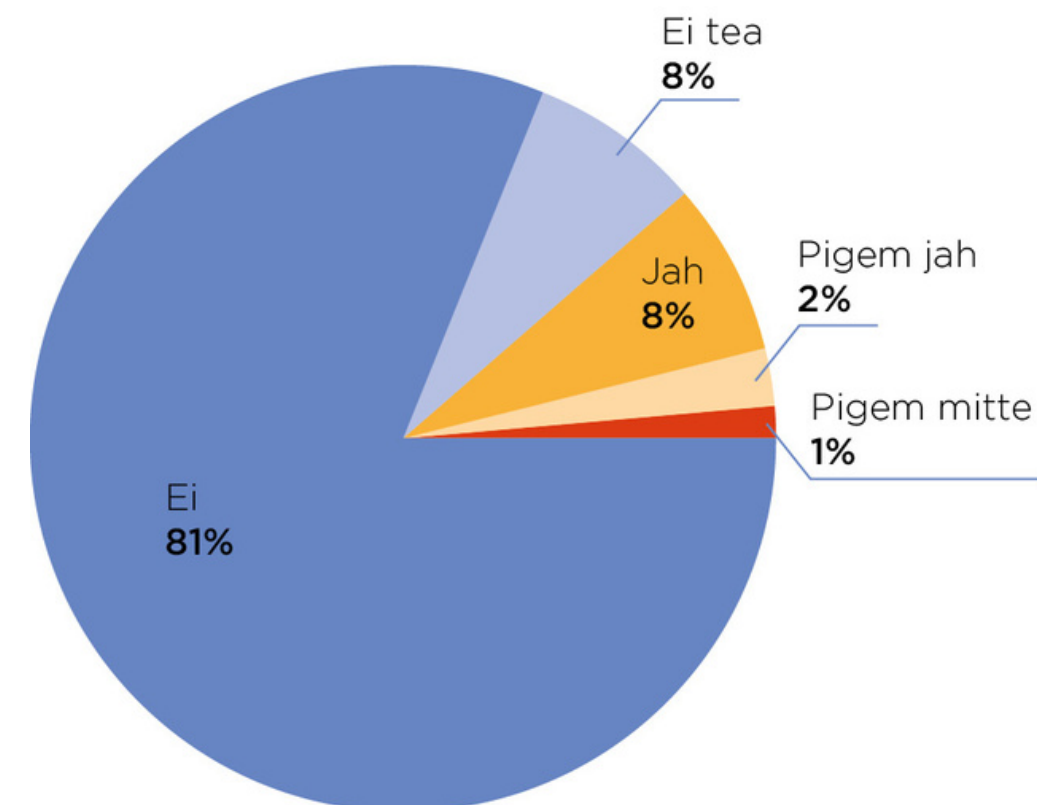
Riigimuuseumis töötavate vastanute tööstaaž

Riigimuuseumis töötavate vastanute palgatase

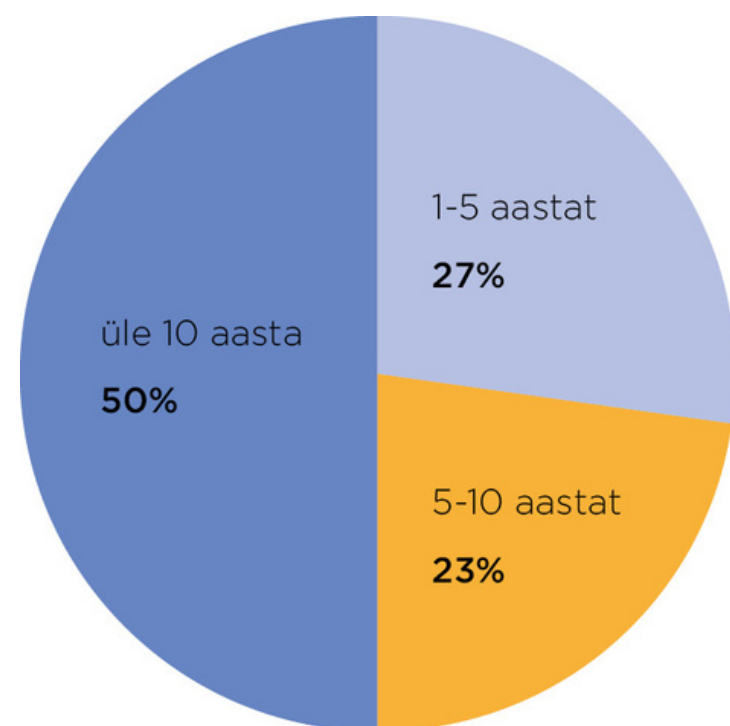

Muuseumitöötajate haridustase riigimuuseumis

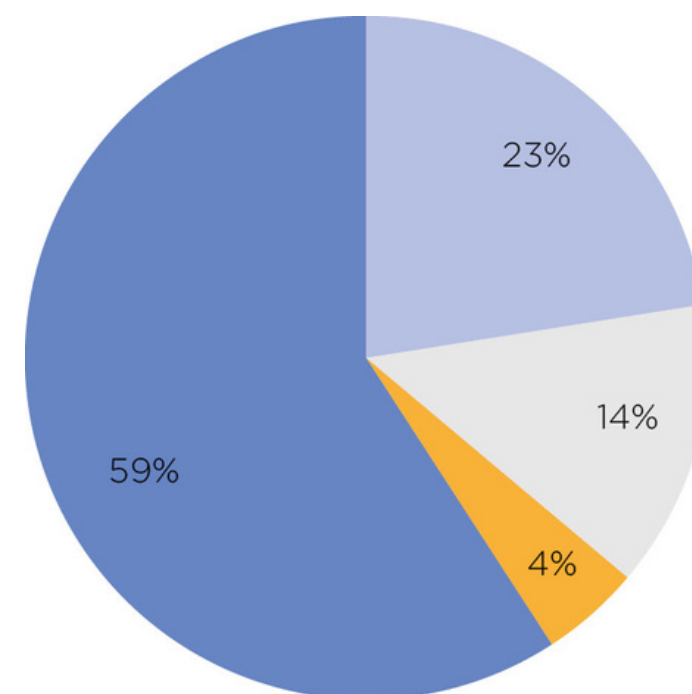

Palga läbiräägitavus riigimuuseumis

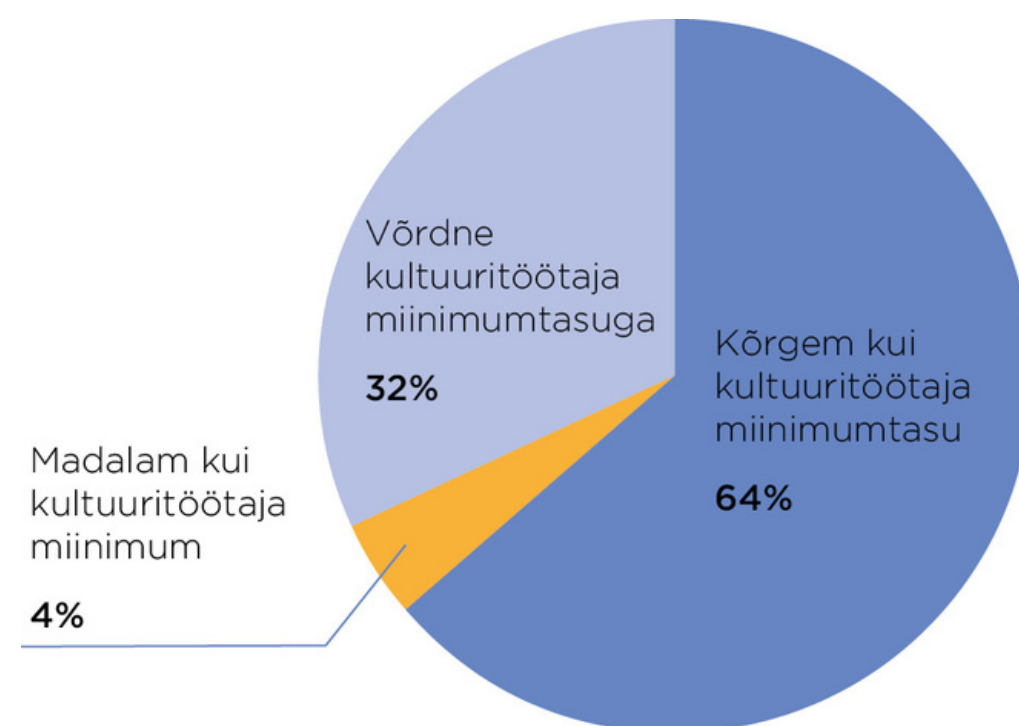
Avalik-õiguslik muuseum

Avalik-õiguslikus muuseumis töötavate vastanute tööstaaž

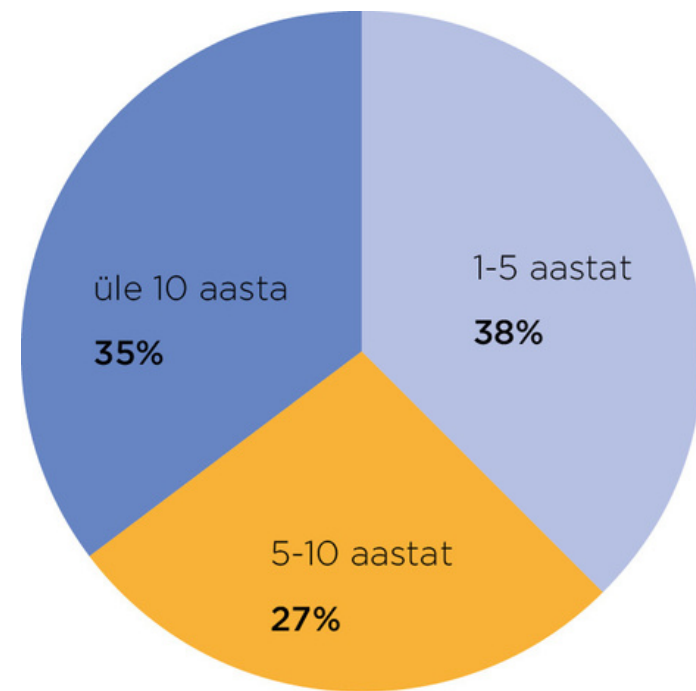

Avalik-õiguslikus muuseumis töötavate vastanute haridustase

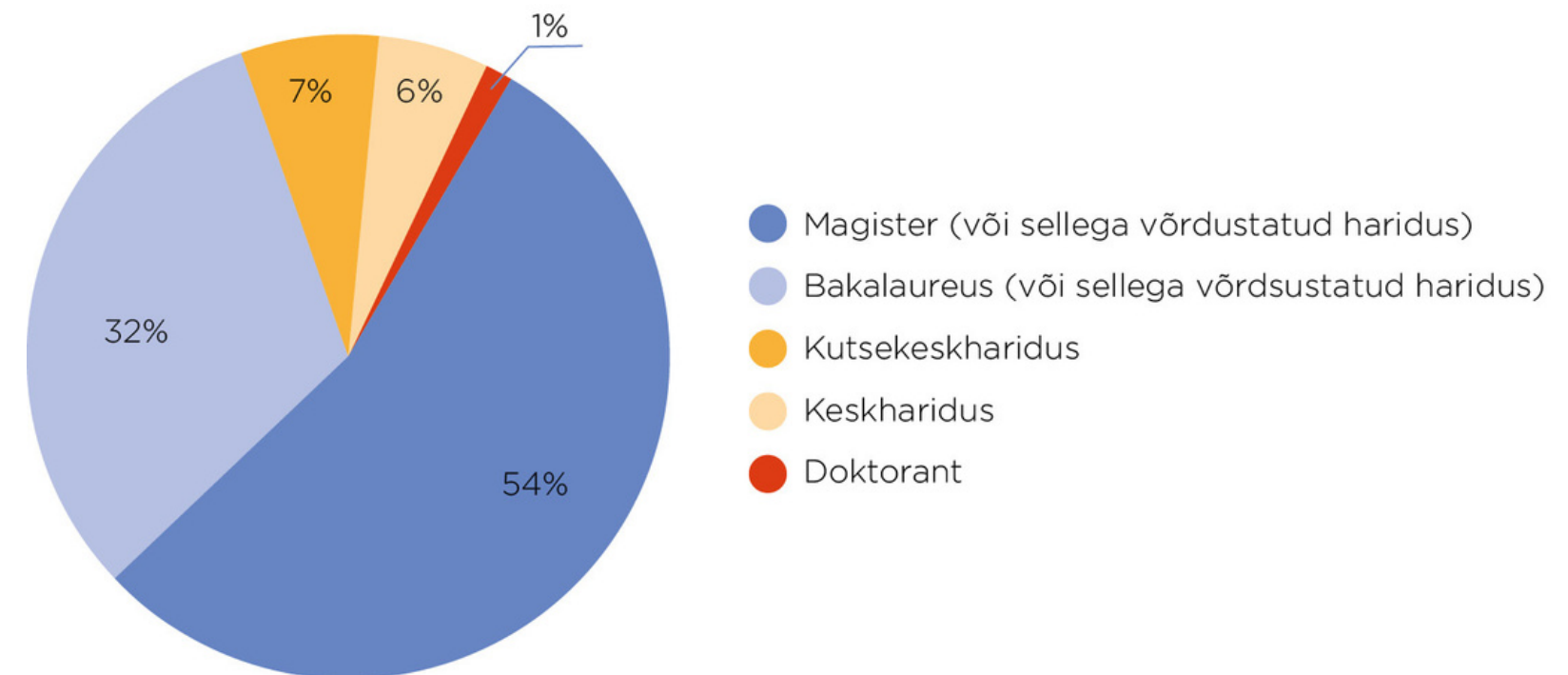

Avalik-õiguslikus muuseumis töötavate vastanute palgatase

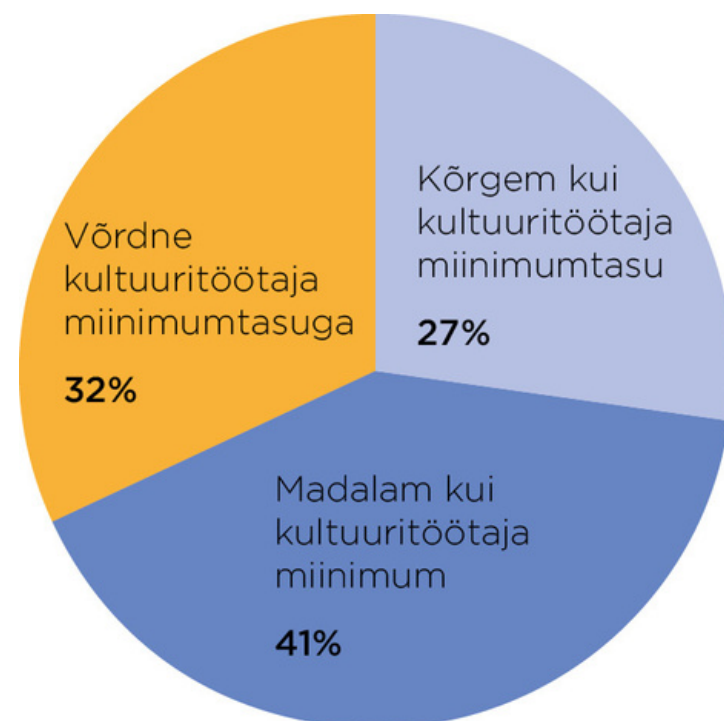
Kohaliku omavalitsuse muuseum

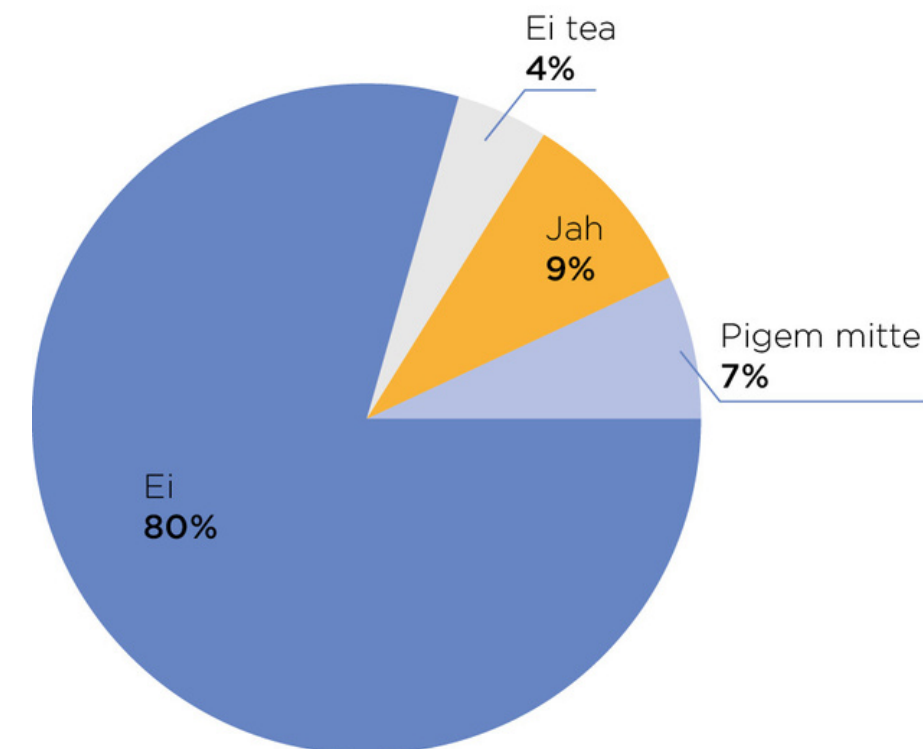
Kohaliku omavalitsuse muuseumis töötava vastanu tööstaaz

Kohaliku omavalitsuse muuseumis töötavate vastanute haridustase

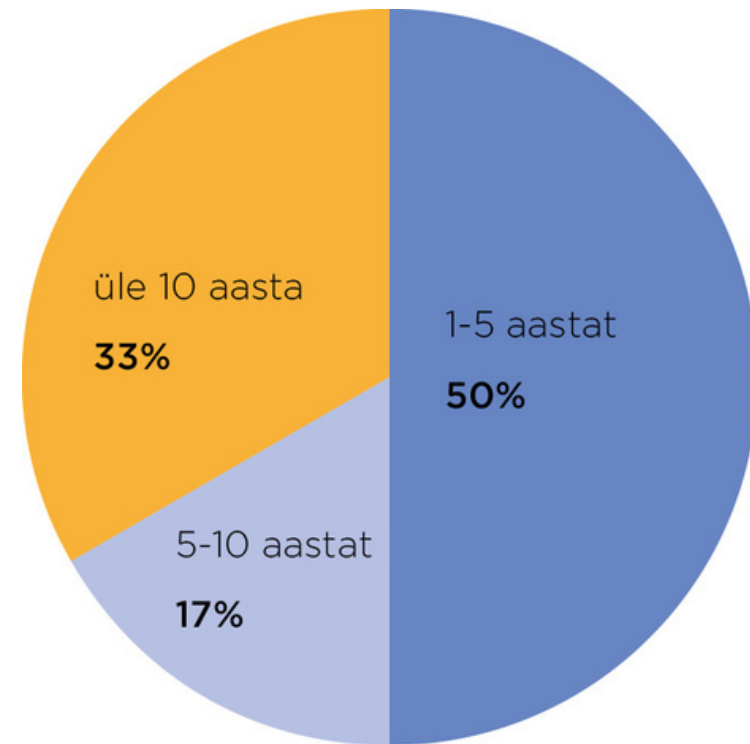

Kohaliku omavalitsuse muuseumis töötava vastanu palgatase

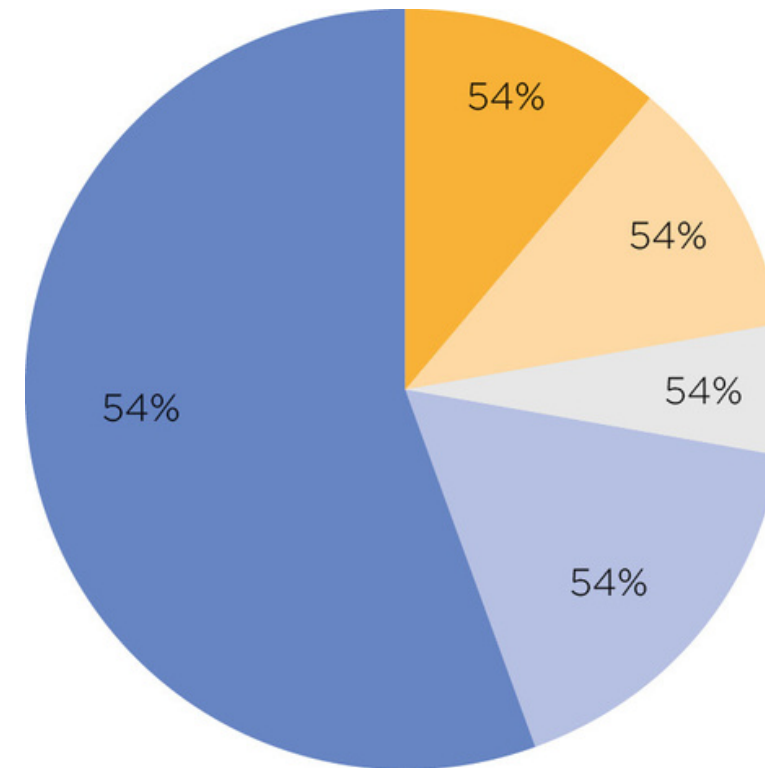

Kohaliku omavalitsuse muuseumis töötava vastanu hinnang palga läbiräägitavuse kohta

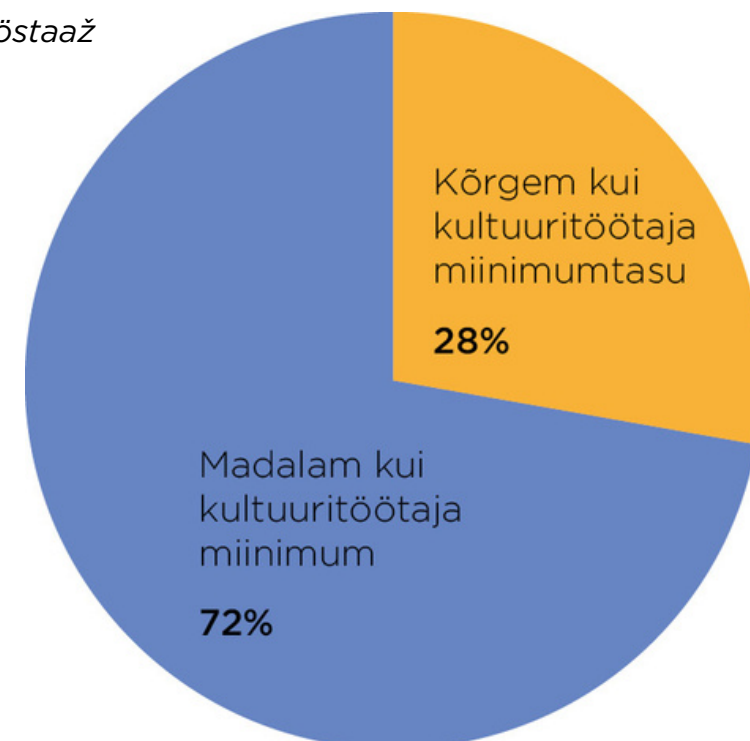
Eramuuseum

Eramuuseumis töötavate vastanute tööstaaž

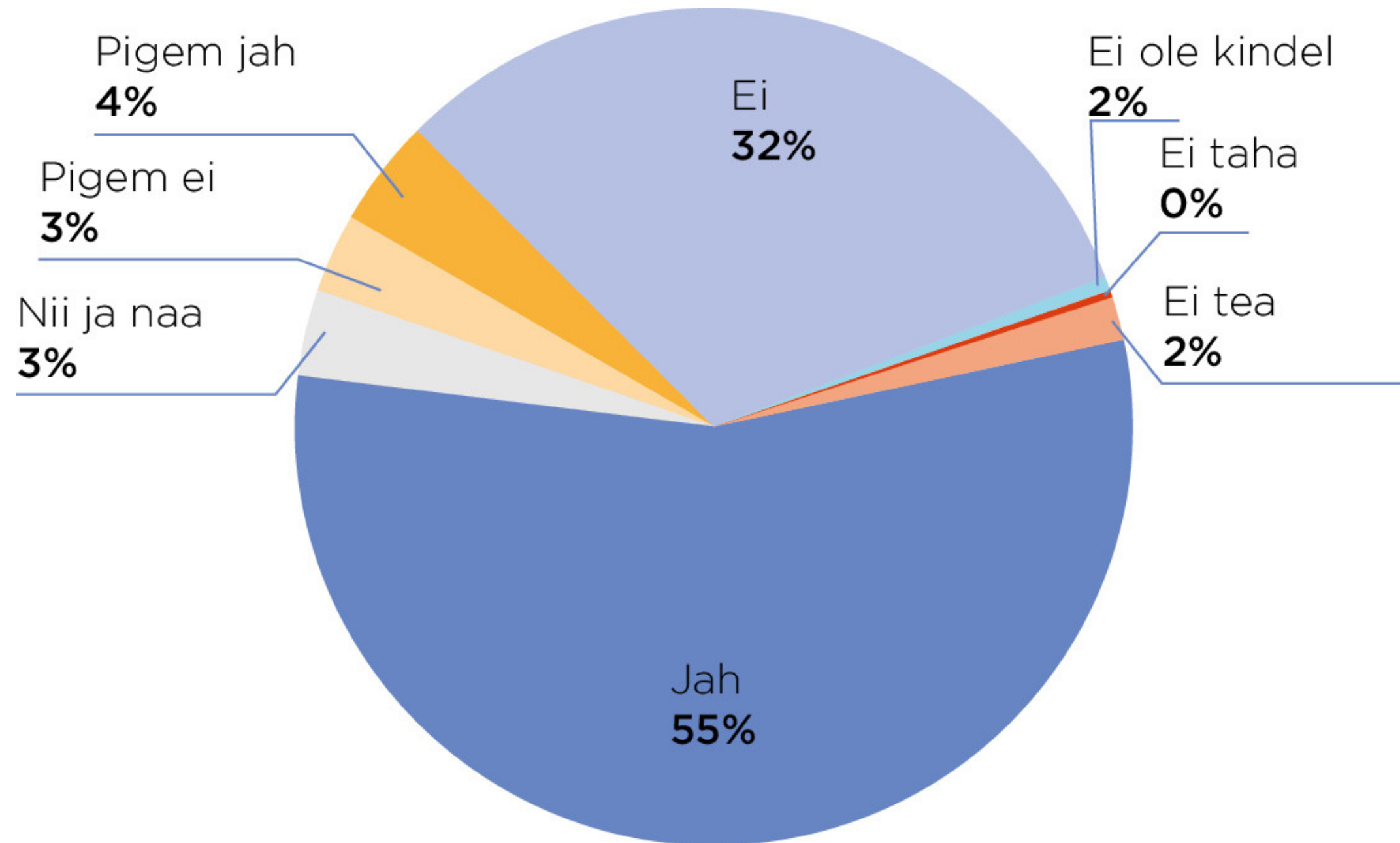
Eramuuseumis töötavate vastanute haridus

Eramuuseumis töötavate vastanute töötasu

- Magister (või sellega võrdustatud haridus)
- Kutsekeskharidus
- Bakalaureus (või sellega võrdsustatud haridus)
- Doktor (või sellega võrdsustatud haridus)
- Keskharidus

Kas muuseumitöötajal on muuseumi sees või muuseumivaldkonnas karjääri- ja arenguvõimalusi?

Milliseid tööõnne toetavaid meetmeid tööandja pakub?

- 28 päevast pikem **põhipuhkus** (nimetatud 238 korda)
- **paindlik** (või osaliselt paindlik) **töökorraldus** (nimetatud 227 korral)
- mitmesuguseid töötajate **ühisüritused** (nimetatud 220 korda)
- **sporditoetus** (210 korda).

Teisi võimalusi nimetati märkimisväärselt vähem:

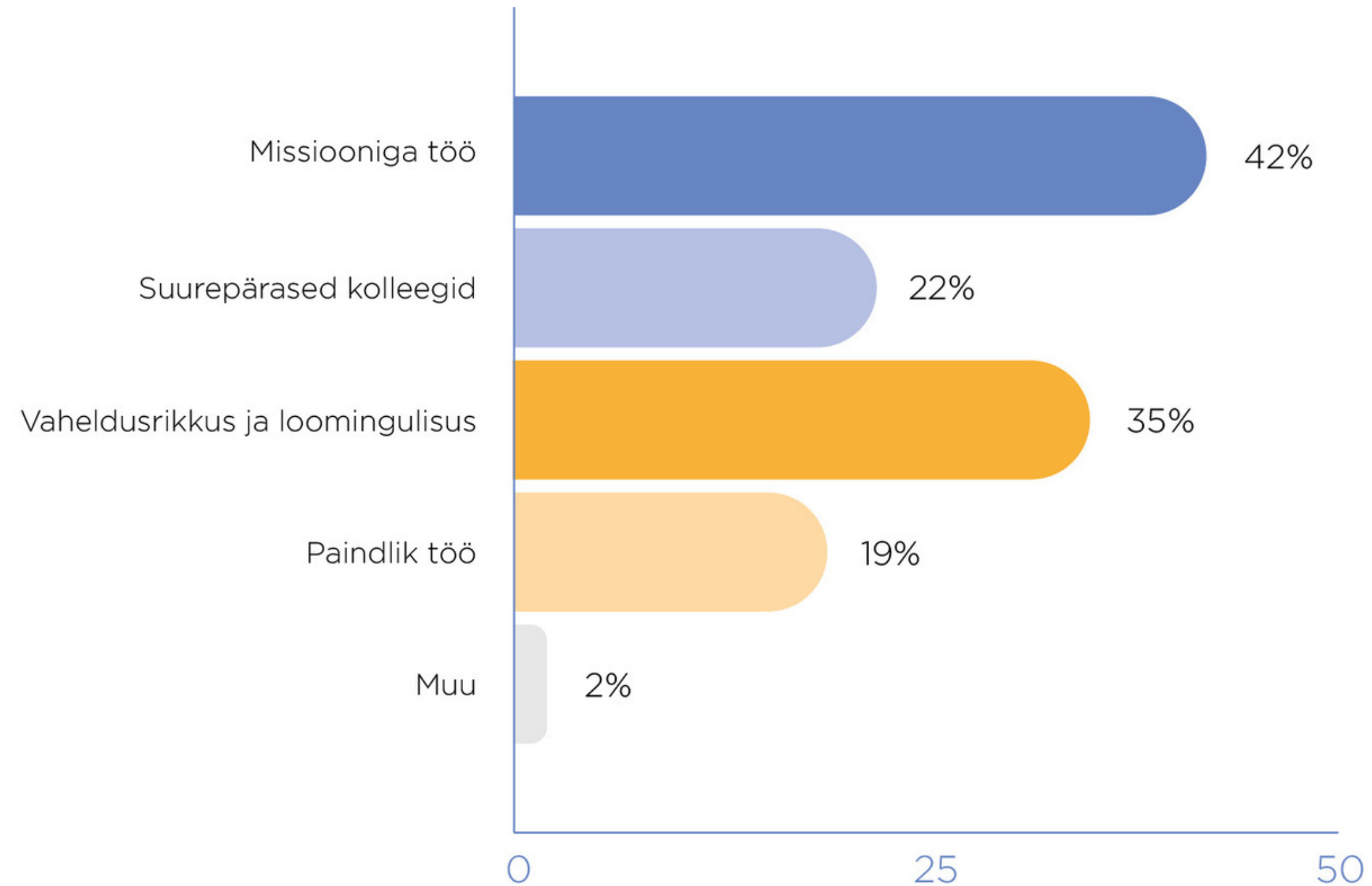
- meeskonnas on **vaimse tervise** saadik või vaimse tervise esmaabi andja (16 korda)
- täiendav **tervisekindlustus** (14 korda)
- **täiendkoolitused** (6 korda)

Samadest asjadest tuntakse ka puudust!

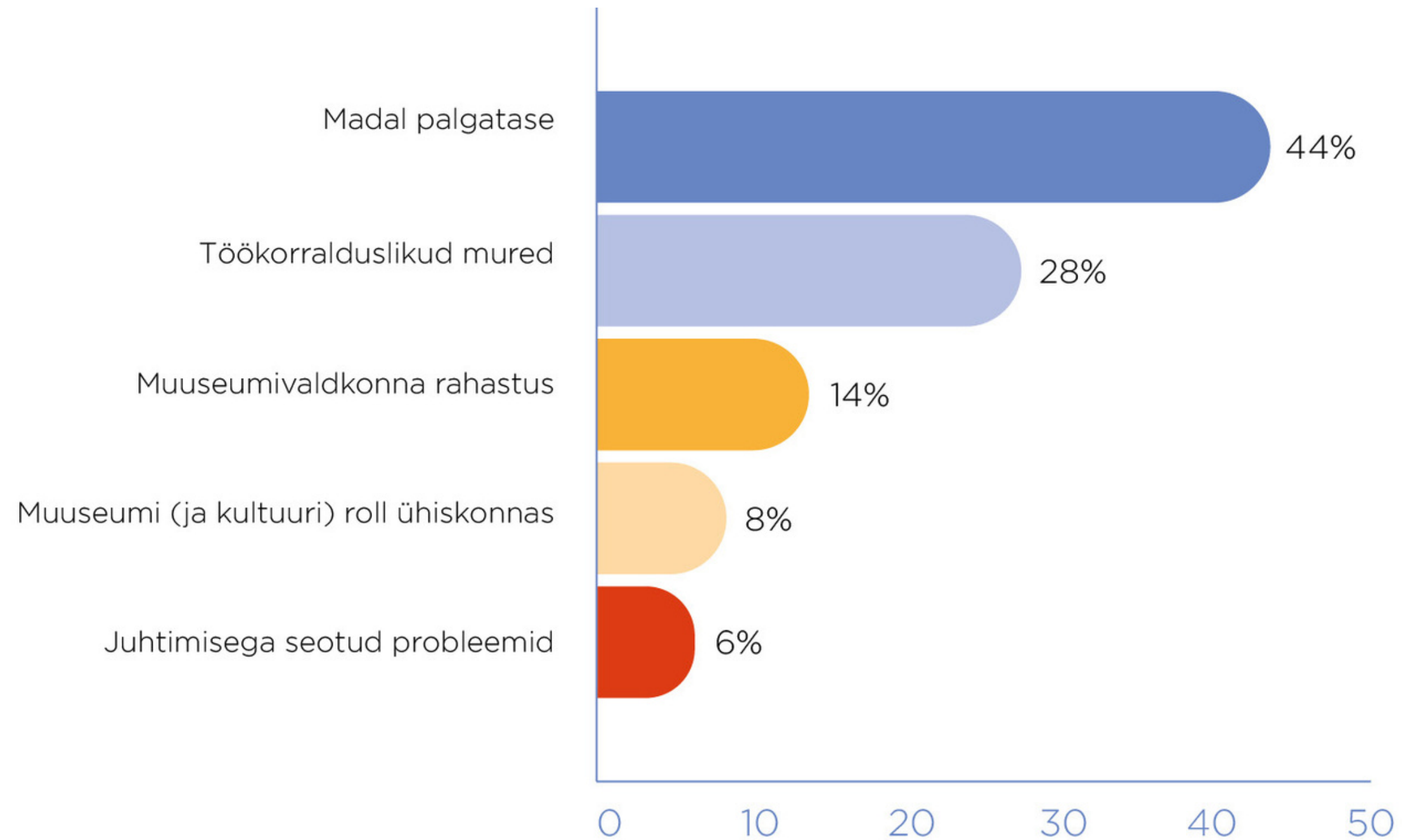
Mis on tööõnnest puudu?

- hea sõna, märkamine ja **tunnustamine**
- **arengu- ja tagasisidevestlused**
- kaasaegne **töökeskkond**
- kõrgem töötasu
-

Muuseumis töötamise suurim pluss

Muuseumis töötamise suurim miinus

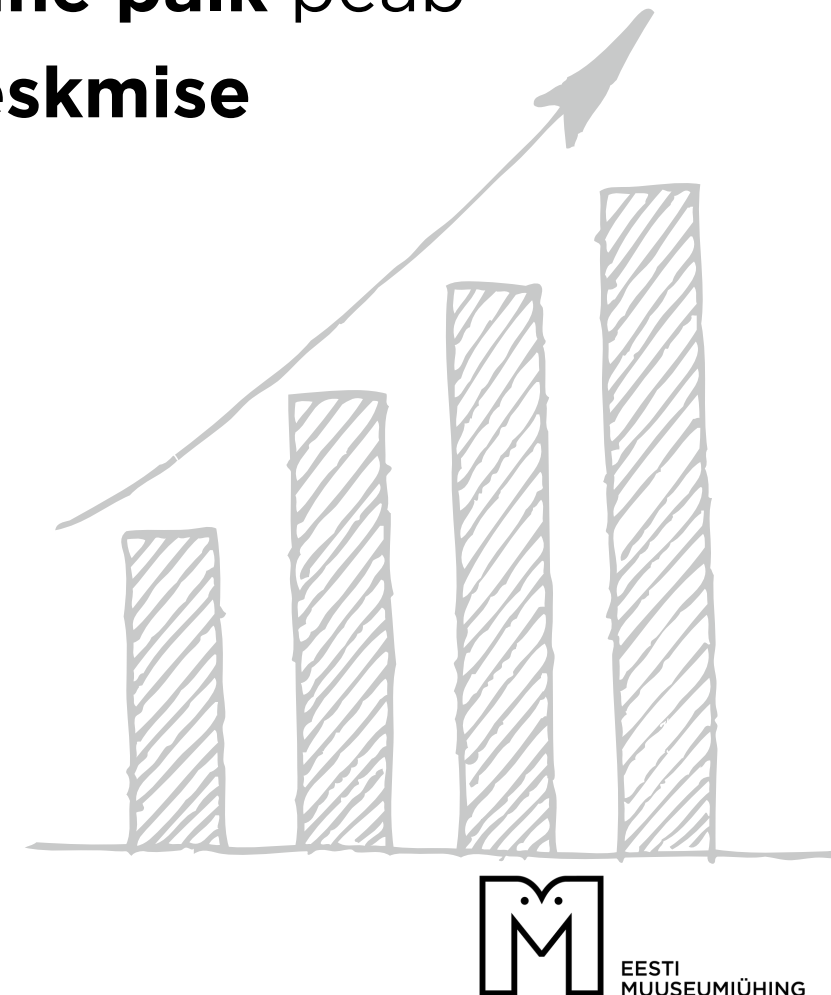

Probleem

Paljude muuseumitöötajate palk **ei ole** viimasel paaril aastal **tõusnud**. Seetõttu on nende **toimetulek tuntavalt halvenenud**.

Lahendusettepanek

Muuseumitöötaja **keskmine palk** peab jõudma vähemalt **riigi keskmise palgani**.

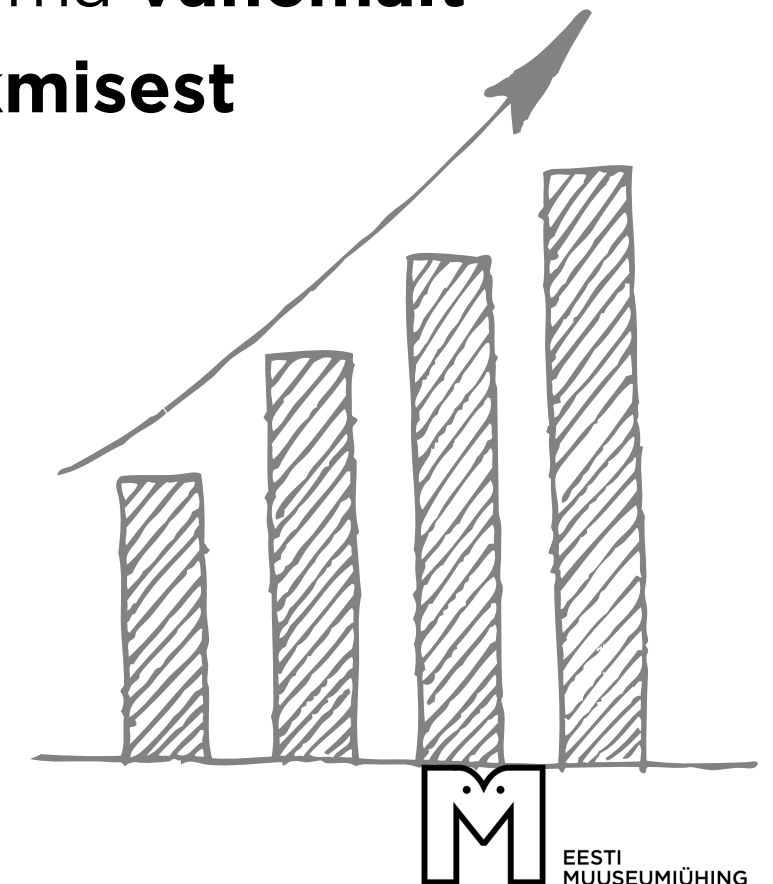

Probleem

Muuseumitöötaja palk on madal ja ta tunneb ennast **palgavaese** ja **vähemotiveerituna**.

Lahendusettepanek

Kõrgharidusega kultuuritöötaja **miinimumtasu** peab jõudma **vähemalt 90 protsendini riigi keskmisest** palgast.

Probleem

Muuseumitöötaja **töökoormus on väga suur**. Suure töökoormuse ja madala palgaga töötamine ei ole jätkusuutlik.

Lahendusettepanek

Regulaarne palgauuring võimaldaks muuseumitöötajatel oma palgataset hinnata ja selle eest tõhusamalt seista.

Probleem

Muuseumitöötaja palgatõusu takistab
napp palgafond.

Lahendusettepanek

Riigi ja kohaliku omavalitsuse
asutatud
muuseumide **tegevustoetus**
peab tagama
muuseumitöötajatele
asjakohase palgataseme.

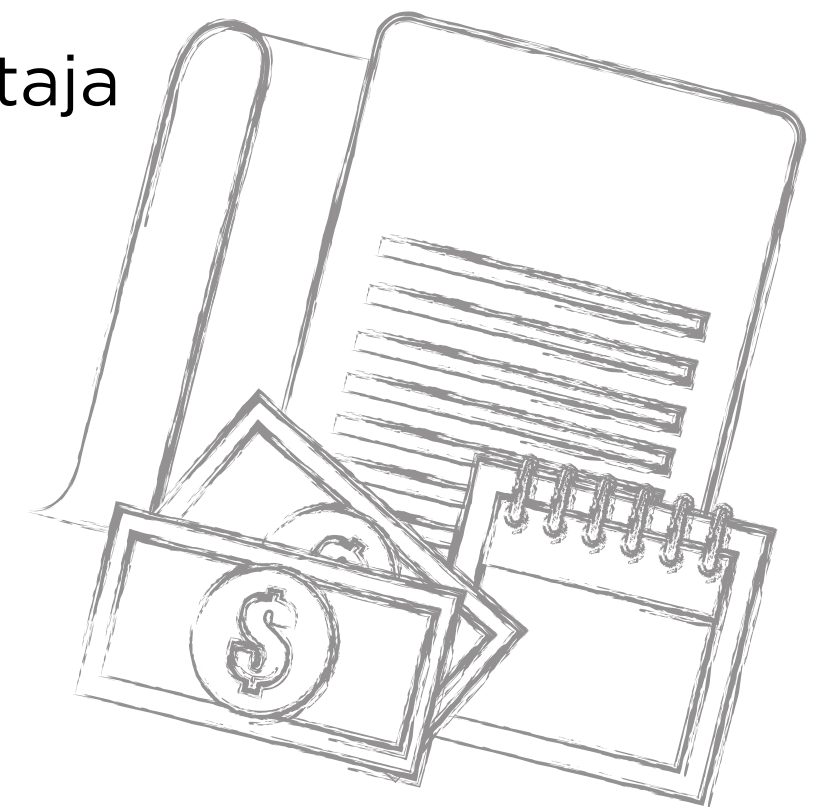
Probleem

Juhtimisülesandega töötaja palk märkimisväärselt ei tõuse.

Lahendusettepanek

Lisanduvate

(juhtimis)ülesannete eest peab muuseumitöötaja saama **asjakohast tasu**.

Probleem

Madal palgatase takistab
muuseumivaldkonna arengut.

Lahendusettepanek

Muuseumivaldkonnas peab **kõrgharidus olema väärtustatud**. Tööga seotud **akadeemiline kraad** peab väljenduma ka palganumbris.

Eesti vajab **kvaliteetset museloogiaalast kõrgharidust**, et oleks tagatud piisava kvalifikatsiooniga töötajate järelkasv.

Muuseumitöötajate palgatase vajab järeleaitamist, et muuseum oleks **atraktiivne tööandja noortele**.

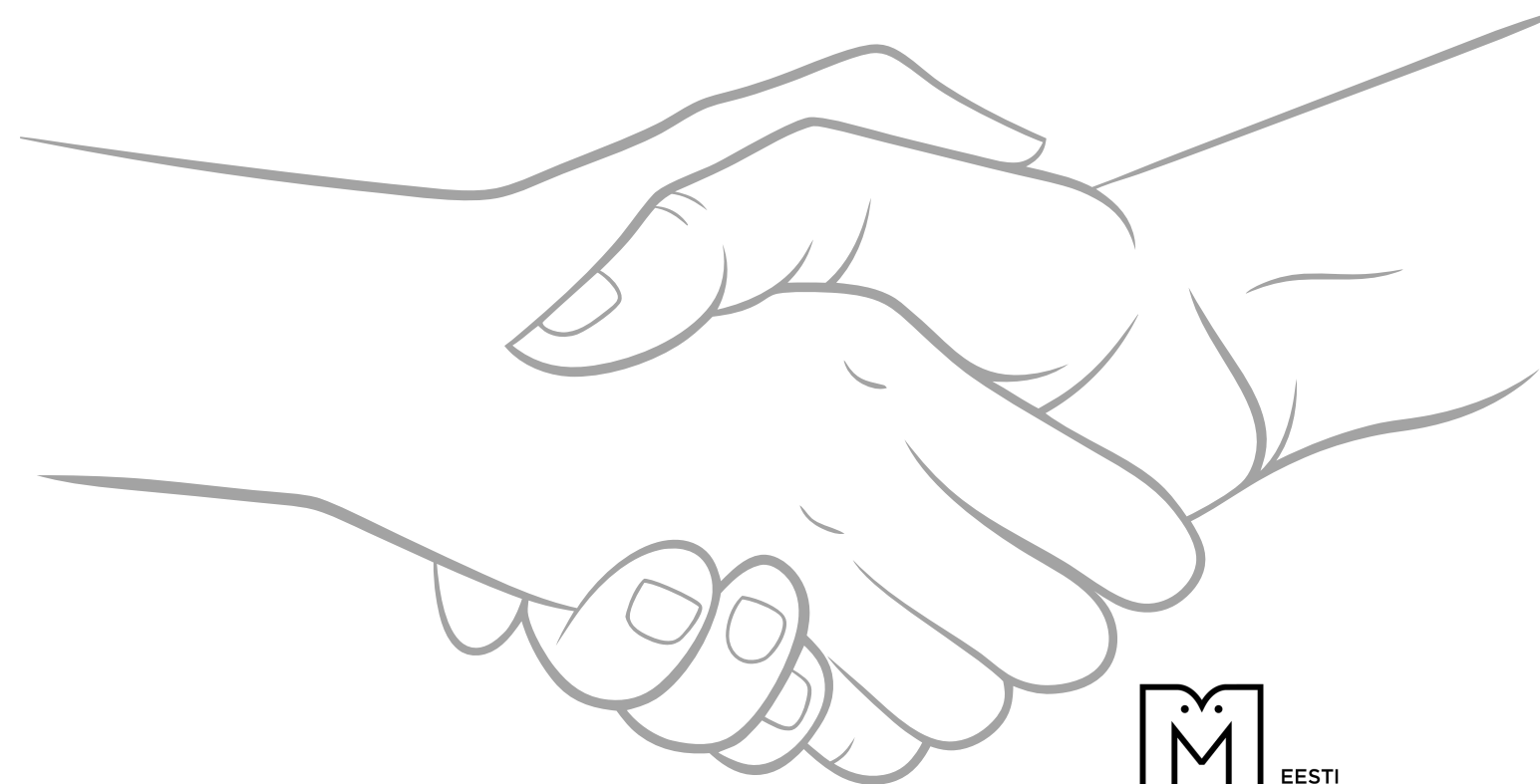
Kultuuriministeeriumil on ühiskonnas oluline roll **muuseumide väärtusruumi kujundamisel** ja kultuuripärandi säilitamisel, sealhulgas on kõrgharidusega kultuuritöötaja miinimumtasu mitmete kohalike omavalitsuse muuseumitöötajatele ja ametiühingutele oluline **tugipunkt palgaläbirääkimiste pidamiseks**.

Probleem

Muuseumitöötaja tunneb end **kehva juhtimiskvaliteedi** tõttu aeg-ajalt või pidevalt **halvasti** või koguni **väga halvasti**.

Lahendusettepanek

Muuseumi juhtide ja keskastme juhtide **juhtimisoskused** vajavad **tähelepanu** ja **tõhustamist**.

Probleem

Kõik muuseumitöötajad ei mõista **kaasaegse muuseumi** ülesandeid ja vastutust.

Lahendusettepanek

Eesti Muuseumiühing, ICOM Eesti Rahvuskomitee ja muuseumid peavad tegema **selgitustööd kaasaegse muuseumi ülesannetest** ning pakkuma muuseumitöötajatele mitmekesiseid võimalusi üksteise töö ja tegemistega tutvuda.

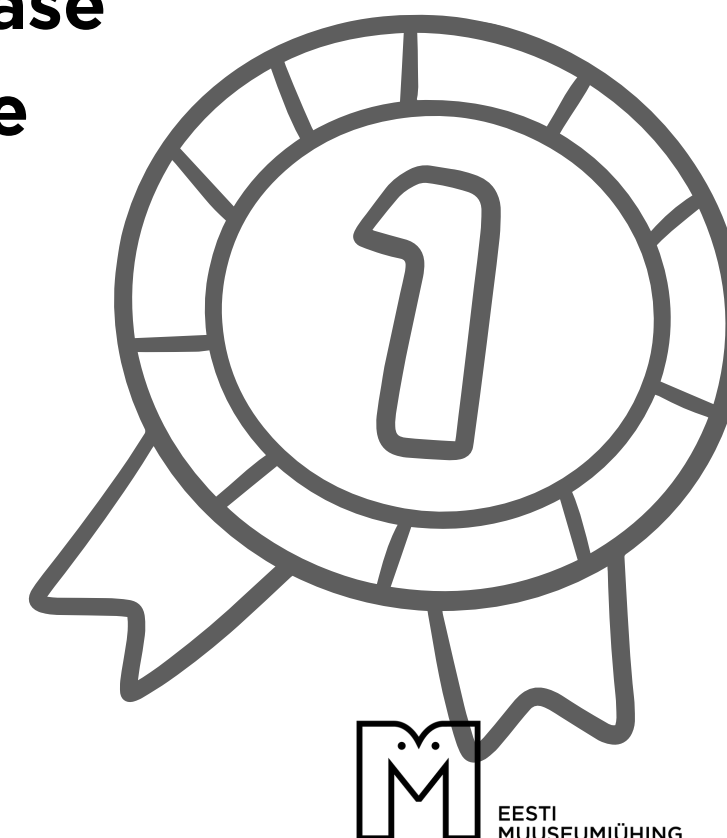
Samuti on Eestis vaja arendada **museoloogiaalast kõrgharidust**.

Probleem

Muuseumivaldkonna ja kultuuripärandi säilitamisega seotud töö **ei ole** ühiskonnas **piisavalt märgatud** ja **tunnustatud**.

Lahendusettepanek

Muuseumide **rahastusmudel** vajab ülevaatamist ning muuseumitöötajate **palgatase peab liikuma riigi keskmise palgaga ühte sammu**.

Probleem

Muuseumitöötaja mitmekesised tööülesanded võivad kaasa tuua väga **suure töökoormuse** ning **killustumise** tunde.

Lahendusettepanek

Muuseumi juhi ülesanne ja vastutus on **korraldada** muuseumitöötaja **tööülesandeid** ja **-koormust**, arvestades inimeste oskusi ja eeldusi. Soovitame muuseumide juhtidel turvalisi tööpõhimõtteid kokku leppides pöörata tähelepanu ka **töötajate vaimsele heaolule ja tööõnnele**.

Muuseumitöötajale **meeldib**
tema töö, sest

see on suure missiooniga

see on vaheldusrikas ja loominguline

tal on suurepärased kolleegid

tal on paindlik töö

Muuseumitöötajale **ei meeldi**
tema töö, sest

töötasu on väike

tööl on palju töökorralduslikke muresid

tööl on mitmesugused juhtimisega
seotud probleemid

muuseumivaldkonna rahastus on
ebakindel

muuseumide ja kultuuri rolli ühiskonnas
ei märgata ega väärtustata

Uuringu täisteksti ja ükslehe leiad muuseumiühingu kodulehelt

<https://muuseum.ee/raport/>